

Strasbourg, 22.11.2016
COM(2016) 723 final

2016/0359 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind cadrele de restructurare preventivă, a doua șansă și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei 2012/30/UE

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2016) 357 final}

{SWD(2016) 358 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXT

- **Temeiurile și obiectivele propunerii**

Dreptul insolvenței acoperă o gamă variată de măsuri, începând cu intervenția timpurie, care se aplică înainte ca o societate comercială să se confrunte cu grave dificultăți, trecând prin restructurarea rapidă, prin care se asigură păstrarea părților viabile ale activității, și prin lichidarea activelor, la care se recurge atunci când societățile comerciale nu pot fi salvate în alt mod, și terminând cu acordarea unei a doua șanse către întreprinzătorii onești, care ia forma remiterii de datorie.

Un cadru juridic al insolvenței care să funcționeze bine și să conțină toate aceste măsuri este o parte esențială a unui bun mediu de afaceri, întrucât el sprijină comerțul și investițiile¹, ajută la crearea și păstrarea locurilor de muncă și ajută economiile să amortizeze mai ușor șocurile economice care cauzează niveluri ridicate de credite neperformante și de șomaj. Toate acestea sunt priorități fundamentale ale Comisiei Europene.

Cazurile de insolvență au o importanță deosebită la nivelul Uniunii. Existența unei piețe unice care prezintă un grad tot mai mare de interconectare și o dimensiune digitală tot mai pronunțată înseamnă că foarte puține societăți comerciale sunt pur naționale dacă se iau în considerare elemente precum baza de clienți, lanțul de aprovizionare, domeniul de activitate, baza de investitori și baza de capital, pentru a da numai câteva exemple. De subliniat că aceste cazuri de insolvență constituie și un factor de descurajare a operațiunilor de extindere peste granițe și a investițiilor transfrontaliere. Numeroși investitori susțin că principalul motiv pentru care nu investesc sau nu intră în relații de afaceri în afara țării lor de origine este lipsa de claritate a dreptului insolvenței aplicabil în altă țară sau riscul ca procedura de insolvență din altă țară să fie foarte lungă sau complicată. Un grad mai mare de armonizare în dreptul insolvenței este, în consecință, esențial pentru buna funcționare a pieței unice și pentru o veritabilă uniune a piețelor de capital. Acesta este motivul pentru care problema suscită de mult un interes considerabil la nivelul UE.

Dacă între procedurile de insolvență și procedurile de restructurare ar exista un grad mai mare de convergență, s-ar garanta o mai mare securitate juridică pentru investitorii transfrontalieri și s-ar încuraja restructurarea promptă a societăților viabile care se confruntă cu dificultăți financiare. Dacă prevederile legale în materie de insolvență sunt ineficiente și divergente, investitorilor le este mai greu să evalueze riscul de credit, mai ales atunci când se gândesc să investească peste granițe. Integrarea financiară s-ar adânci, costurile pentru obținerea unui credit s-ar diminua și competitivitatea UE s-ar mări dacă ar exista un grad mai ridicat de partajare a riscurilor la nivel transfrontalier, dacă piețele de capital ar fi mai puternice și mai lichide și dacă s-ar diversifica sursele de finanțare pentru întreprinderile din UE.

Restructurarea și insolvența

În Europa zilelor noastre, jumătate din toate întreprinderile supraviețuiesc mai puțin de cinci ani². Numărul de cazuri de insolvență din rândul întreprinderilor s-a mărit din 2009, anul de

¹ În analiza anuală a creșterii realizată de Comisie pentru 2016 [COM(2015) 690 final, 26.11.2015] se recunoaște explicit că existența unor „cadre funcționale în materie de insolvență” este crucială pentru luarea deciziilor de investiții.

² Conform Flash Eurobarometru 354 (2012), din care mai reiese că 43 % din europeni nu ar demara o afacere de teama eșecului (p. 72).

apogeu al crizei economice, și se menține ridicat, deși tendința pare acum să se inverseze. În mai multe state membre există tendința ca întreprinderile viabile care se confruntă cu probleme financiare să fie dirijate mai degrabă spre lichidare decât spre restructurarea timpurie. Se estimează că în UE dau faliment 200 000 de firme pe an (adică 600 pe zi), având ca rezultat 1,7 milioane de pierderi directe de locuri de muncă în fiecare an. Unul din patru de cazuri este un caz de insolvență transfrontalieră, adică implică creditori și debitori din cel puțin două state membre ale UE³. Societățile și locurile de muncă aferente ar putea fi salvate într-un procent semnificativ dacă ar exista proceduri preventive în toate statele membre în care societățile respective au sedii, active sau creditori. În plus, dacă ar exista proceduri de restructurare preventivă rapidă, s-ar asigura luarea de măsuri înainte ca societățile comerciale să nu mai fie în măsură să își achite creditele. S-ar contribui astfel la reducerea riscului ca creditele să devină neperformante în fazele descendente ale ciclului economic și deci la reducerea impactului negativ al unei situații de acest fel asupra sectorului financiar. Dimensiunea transfrontalieră și prețul plătit pentru existența unor cadre juridice divergente în materie de insolvență au însă o anvergură și mai mare. În primul rând, deși în lanțul de aprovizionare al creditorilor s-ar putea regăsi furnizori care sunt întreprinderi pur naționale, faptul că un furnizor care cunoaște dificultăți financiare nu poate fi salvat ar putea avea totuși efecte negative care ar putea declanșa insolvența societății comerciale transfrontaliere. Impactul acestor proceduri de insolvență transfrontaliere poate fi extrem de mare, întrucât este mai probabil ca acestea să se refere la întreprinderi mai mari. În al doilea rând, se poate ca unele societăți comerciale să aibă creditori transfrontalieri (în special IMM-uri) care preferă să renunțe la creanțele transfrontaliere pentru simplul motiv că ar fi prea costisitor să obțină o hotărâre de executare silită, de exemplu dacă ar avea nevoie de consultanță juridică locală. În ultimul rând, se preconizează că viitoarele evoluții ale pieței unice vor avea ca rezultat un număr mai mare de societăți comerciale care efectuează tranzacții transfrontaliere și, astfel, un număr mai mare de proceduri de insolvență cu impact transfrontalier. Societățile inovatoare, în particular, au nevoie de o piață mai mare pentru a prospera și pentru a evita insolvența în primii cinci ani de existență.

Calitatea cadrelor juridice de care statele membre dispun în materie de restructurare și insolvență are efect asupra ratelor de recuperare ale creditorilor. Conform indicatorilor Băncii Mondiale, ratele de recuperare din UE sunt cuprinse între 30 %, în Croația și România, și 90 %⁴, în Belgia și Finlanda. Ratele de recuperare sunt mai mari în economiile în care restructurarea este procedura de insolvență cel mai des întâlnită. În aceste economii, creditorii se pot aștepta, în medie, la recuperarea a 83 % din creanțele lor, față de o medie de 57 % în procedura de lichidare⁵. Deși reflectă și o serie de factori economici, printre care sănătatea generală a economiei, aceste rezultate arată cât de important este ca în materie de insolvență să existe un cadru cuprinzător și ancorat într-un context instituțional și cultural solid, dacă se dorește obținerea unor rezultate mai bune pentru societate.

Elementele procedurilor de restructurare preventivă care afectează eficacitatea procedurilor respective și, astfel, numărul de întreprinderi salvate și viabilitatea pe termen lung a acestora diferă semnificativ de la un stat membru la altul. Pentru a fi eficace, un cadru juridic ar trebui să conțină, de exemplu, prevederea ca o întreprindere aflată în dificultate să poată recurge cât mai devreme la restructurarea preventivă. În mai multe state membre, debitorii nu au însă

³ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei – Evaluarea impactului care însoțește Recomandarea Comisiei privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței, SWD(2014) 61 final, 12.3.2014, p. 2.

⁴ Indexul „Doing Business” al Băncii Mondiale pentru 2016.

⁵ Indexul „Doing Business” al Băncii Mondiale pentru 2016.

posibilitatea de a-și restructura datoriile față de creditorii lor înainte de a intra efectiv în insolvență sau, când au această posibilitate, condițiile de acces pe care trebuie să le îndeplinească sunt foarte stricte sau costisitoare.

Foarte diferite sunt și condițiile pentru obținerea, în sprijinul negocierilor de restructurare, a unei suspendări a cererilor individuale de executare silită: o astfel de suspendare este imposibilă în unele țări, iar în celelalte are o gamă largă de durate și excepții. Când creditorii adoptă planuri, normele din statele membre tind să varieze considerabil în ceea ce privește împărțirea în clase, posibilitatea ca restructurarea să aibă loc numai cu anumiți creditori și fără ca drepturile creditorilor neimplicați să fie afectate, tipurile de majoritate necesare și condițiile de confirmare a planului de restructurare de către o autoritate judiciară sau administrativă. Protecția finanțărilor noi și a finanțărilor intermediare (esențială pentru asigurarea reușitei planurilor de restructurare) diferă de asemenea de la un stat membru la altul, variind de la o protecție minimă împotriva acțiunilor în anularea transferului patrimonial la o formă de prioritate față de datoriile existente în procedurile de insolvență ulterioare. În sfârșit, gradul de implicare a autorităților judiciare sau administrative și a practicienilor numiți de autoritățile judiciare sau administrative variază de asemenea: în unele țări implicarea este minimă, în altele, deplină.

Aceste divergențe fac practic imposibilă realizarea planurilor de restructurare în cazul grupurilor transfrontaliere de societăți comerciale care au filiale în cel puțin trei state membre⁶.

A doua șansă

În numeroase state membre durează mai mult de trei ani până când întreprinzătorii falșiți, dar onești, pot să obțină remiterea de datorie și să o ia de la capăt. Când cadrul pentru a doua șansă este inefficient, întreprinzătorii sunt prinși în capcana datoriilor sau împinși în economia neagră sau sunt nevoiți să se mute în alte jurisdicții pentru a beneficia de regimuri mai prietenoase. Mutarea este costisitoare pentru creditori, care trebuie să țină seama de riscul suplimentar că un întreprinzător ar putea obține o perioadă premergătoare remiterii de datorie mai scurtă în altă jurisdicție. Mutarea presupune un consum ridicat de resurse economice și umane pentru antreprenori, dat fiind că, în temeiul Regulamentului (UE) 2015/848 privind procedurile de insolvență⁷, pentru a putea deschide o procedură de remitere în alt stat membru, aceștia ar putea fi supuși obligației de a-și avea sediul în jurisdicția statului membru respectiv pentru o anumită perioadă de timp. S-a dovedit, în plus, că perioadele premergătoare remiterii de datorie mai scurte au un impact pozitiv asupra consumatorilor și a investitorilor deopotrivă, aceștia putând astfel să reintre mai repede în ciclurile de consum și investiții, ceea ce impulsionază spiritul întreprinzător.

Este posibil ca, în unele state membre, simpla remitere de datorie să nu fie suficientă pentru ca întreprinzătorii să poată demara o nouă activitate economică, de exemplu atunci când falimentul este însoțit de un ordin de interdicție a cărui durată este mai mare și care ar putea să fie emis fără a se verifica dacă întreprinzătorul a acționat cu bună-credință. Pentru ca întreprinzătorii onești să beneficieze de o reală a doua șansă, interdicțiile legate de supraîndatorare ar trebui să fie, de asemenea, limitate în timp și, astfel, să expire cel mai târziu la data la care ia sfârșit perioada premergătoare remiterii de datorie. Datele cu caracter personal care sunt utilizate în legătură cu supraîndatorarea debitorului ar trebui să fie adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar pentru scopurile în care sunt prelucrate

⁶ Robert van Galen, Stephan Madaus, *Corporate Rescue*, 2013, p. 52.

⁷ Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență, JO L 141, 5.6.2015, p. 19.

și să fie păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pe o perioadă care nu depășește perioada necesară pentru scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal. În Regulamentul general privind protecția datelor⁸, care va înlocui Directiva 95/46/CE și se va aplica de la 25 mai 2018, se precizează mai clar cadrul juridic și cerințele valabile pentru prelucrarea datelor cu caracter personal.

Supraîndatorarea persoanelor fizice este o problemă socială și economică majoră. În rândul cetățenilor europeni, 11,4 % sunt în permanență în urmă cu plățile, deseori la facturile pentru utilități⁹. Această situație se datorează în principal unor condiții macroeconomice nefavorabile (șomajul, de exemplu), apărute în contextul crizei financiare și economice, la care se adaugă circumstanțe personale (divorțul sau boala, de exemplu).

Întreprinzătorii nu sunt singurii afectați. Deși consumatorii beneficiază, în linii mari, de același tratament în temeiul prevederilor naționale referitoare la insolvență, acest lucru nu este valabil în toate statele membre, ceea ce duce la majorarea costurilor pentru sistemele de securitate socială ale statelor membre și are consecințe economice precum reducerea consumului și a activității de muncă și ratarea ocaziilor de creștere economică.

Eficacitatea generală a restructurării, a insolvenței și a celei de a doua șanse

Durata excesivă a procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie din mai multe state membre este un important factor care stă la baza unor rate scăzute de recuperare și care îi descurajează pe investitori, aceștia ferindu-se să facă afaceri în jurisdicțiile în care procedurile riscă să fie prea îndelungate. În jumătate din statele membre, durata de soluționare a cazurilor de insolvență este cuprinsă între doi și patru ani¹⁰. Durata procedurilor nu s-a scurtat – cu excepția a trei state membre – în ultimii patru ani, ba chiar s-a lungit în două state membre în acest interval de timp. Printre aspectele specifice care joacă un rol important în durata procedurilor se numără nivelul de specializare al judecătorilor și, astfel, capacitatea acestora de a lua hotărâri rapide, profesionalismul practicienilor din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse și integrarea mijloacelor digitale de comunicare în aceste proceduri. Practicienii și judecătorii specializați în insolvență și disponibilitatea unor instrumente digitale pot contribui masiv la scurtarea duratei procedurilor, la reducerea costurilor și la îmbunătățirea calității în materie de asistență sau de supraveghere.

În ciuda unei îmbunătățiri a condițiilor ciclice, nivelul de credite neperformante, care s-a mărit rapid în majoritatea statelor membre ca urmare a crizei economice, se menține ridicat. Nivelurile ridicate de credite neperformante au o consecință directă asupra capacității băncilor de a sprijini creșterea economică¹¹. Unele state membre au realizat reforme specifice care au avut un impact pozitiv. Cu toate acestea, persistența creditelor neperformante în Uniunea Europeană este un indicator al necesității unor măsuri suplimentare, prin care să se asigure că circuitul de reacție negativă dintre slaba calitate a activelor, evoluțiile întârziate ale creditelor

⁸ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, JO L 119, 4.5.2016, p. 1.

⁹ http://ec.europa.eu/consumers/financial_services/reference_studies_documents/docs/part_1_synthesis_of_findings_en.pdf.

¹⁰ Tabloul de bord al UE privind justiția din 2016.

¹¹ Din examinarea zonei euro efectuată de FMI în temeiul articolului IV rezultă: „nivelurile ridicate de credite neperformante și de datorii au ținut pe loc împrumuturile și investițiile bancare, limitând repercutarea unor condiții financiare mai laxe.” FMI: *Euro Area Policies – Selected Issues, IMF Country Report No. 15/205*, iulie 2015, *Euro Area Policies, IMF Country Report No. 15/2014*, iulie 2015, p. 61.

și nivelul scăzut de creștere economică nu devine un fenomen curent. Măsurile de sporire a eficacității cadrelor de restructurare, de insolvență și de a doua șansă ar contribui la gestionarea eficientă a împrumuturilor nerambursate și ar reduce volumul de credite neperformante acumulate în bilanțurile băncilor¹². Ele ar contribui, de asemenea, la îmbunătățirea valorii reziduale la care se pot aștepta creditorii, făcând posibilă restructurarea sau rezoluția mai timpurie și mai rapidă a debitorilor care se confruntă cu dificultăți financiare. În sfârșit, măsurile de acest fel pot fi utile și pentru evitarea viitoarelor acumulări de credite neperformante, în cazul cărora executarea silită s-ar putea desfășura cu mai multă eficiență. Îmbunătățirea contextelor juridice ale regimurilor de executare silită nu va rezolva pe deplin problemele creditelor neperformante actuale, în cazul cărora au fost deja demarate proceduri de executare silită. Cu toate acestea, un context judiciar consolidat ar putea contribui la accelerarea etapelor rămase ale procedurii. În acest fel, pot fi întreprinse reforme ale prevederilor legale din domeniul insolvenței, care să completeze alte reforme desfășurate în prezent la nivelul UE în sectorul bancar și în ceea ce privește piețele de capital.

Obiectivul propunerii

Principalul obiectiv al propunerii este reducerea celor mai semnificative bariere care stau în calea liberei circulații a capitalurilor și care provin din diferențele cadrelor juridice ale statele membre în materie de restructurare și insolvență. Scopul este ca toate statele membre să introducă o serie de principii esențiale prin care să asigure eficacitatea cadrului de restructurare preventivă și a cadrului pentru a doua șansă și măsuri prin care toate tipurile de proceduri de insolvență să devină mai eficiente, prin reducerea duratei și a costurilor conexe ale respectivelor proceduri și prin îmbunătățirea calității acestora. Mai precis, aceste cadre au scopul de a contribui la sporirea investițiilor și a posibilităților de ocupare a forței de muncă pe piața unică, de a reduce lichidările inutile de societăți comerciale viabile, de a împiedica pierderile inutile de locuri de muncă, de a preveni acumularea de credite neperformante, de a facilita restructurările transfrontaliere și de a reduce costurile și a mări oportunitățile pentru întreprinzătorii onești care vor să o ia de la capăt.

În afară de aceste principii esențiale sunt necesare și norme mai specializate de sporire a eficienței a cadrelor de restructurare. Normele referitoare la obligația de prudență și diligență pe care directorii societăților comerciale trebuie să o respecte atunci când sunt în prag de insolvență joacă de asemenea un rol important în dezvoltarea unei culturi a salvării întreprinderilor, în locul unei culturi a lichidării, întrucât ele încurajează restructurarea timpurie și previn neglijențele și pierderile evitabile ale creditorilor. La fel de importante sunt și normele referitoare la instrumentele de avertizare timpurie.

Nu se propune armonizarea aspectelor centrale ale insolvenței, cum ar fi normele referitoare la condițiile pentru deschiderea procedurii de insolvență, la o definiție comună a insolvenței, la stabilirea priorității creanțelor și la acțiunile în anularea transferului patrimonial în sens larg. Deși, așa cum au confirmat-o multe părți interesate care au participat la consultarea publică¹³, aceste norme ar fi utile pentru obținerea unei depline securități juridice transfrontaliere, diferențele actuale dintre sistemele juridice ale statelor membre în ceea ce privește procedura de insolvență par a fi prea mari, date fiind numeroasele legături dintre dreptul insolvenței și domeniile conexe din dreptul național, precum dreptul fiscal, dreptul muncii și dreptul securității sociale. O armonizare normativă ar putea necesita aducerea unor

¹² Comunicarea Comisiei intitulată „Către finalizarea Uniunii bancare”, COM(2015) 587 final, 24 noiembrie 2015.

¹³ http://ec.europa.eu/justice/newsroom/civil/opinion/160321_en.htm

modificări de anvergură la dreptul comercial, la dreptul civil și la dreptul societăților comerciale, întrucât schimbările dorite riscă să nu fie asigurate prin dispoziții flexibile. În plus, normele privind declararea și verificarea creanțelor, menționate în Comunicarea Comisiei din decembrie 2012¹⁴, au o relevanță destul de scăzută, date fiind îmbunătățirile aduse de Regulamentul privind insolvența¹⁵.

Se propune mai degrabă rezolvarea celor mai importante probleme care ar putea fi rezolvate prin armonizare. Procedurile de insolvență trebuie să fie adaptate astfel încât debitorii confrunțați cu dificultăți financiare să aibă posibilitatea unei restructurări timpurii. Printre normele utile în acest sens trebui să se numere eliminarea obligației pe care o are debitorul de a-și declara insolvența cât timp se află încă într-un proces oficial de restructurare, dat fiind că, în caz contrar, acest act de declarare a insolvenței ar putea împiedica atingerea obiectivelor urmărite prin restructurare, și introducerea unui regim de acțiuni în anularea transferului patrimonial în procedurile de insolvență, prin care să se asigure protecția tranzacțiilor încheiate cu bună-credință în vederea restructurării preventive a unui debitor. Propunerea conține, de asemenea, măsuri conexe insolvenței care au un impact direct asupra duratei procedurilor, cum ar fi specializarea judecătorilor și profesionalismul practicienilor, și măsuri legate strâns de cadrul de restructurare preventivă, cum ar fi protecția finanțărilor noi împotriva acțiunilor în anularea transferului patrimonial.

Pentru a încuraja activitatea de întreprinzător, întreprinzătorii și directorii de societăți comerciale nu ar trebui să fie stigmatizați dacă eșuează în eforturile lor de afaceri oneste. Nu ar trebui ca cetățenii să fie descurajați să desfășoare activități de întreprinzător și nici ca acestora să li se refuze posibilitatea unei a doua șanse. Se estimează că, dacă întreprinzătorilor onești li se oferă o veritabilă a doua șansă de a redemara o activitate economică, s-ar crea în toată Europa 3 milioane de locuri de muncă¹⁶.

La conceperea prezentei propuneri, Comisia a căutat să găsească echilibrul corespunzător între interesele debitorilor și cele ale creditorilor, prevăzând garanții pentru oricare din situațiile în care măsurile propuse ar putea avea un impact negativ asupra drepturilor părților.

Mai presus de toate, scopul propunerii este aprofundarea unei culturi a salvării în UE. Normele privind restructurarea întreprinderilor și drepturile acționarilor vor contribui în principal la „prevenire”, normele privind anularea transferului patrimonial, practicienii în insolvență și autoritățile judiciare sau administrative, la „recuperarea valorii” și normele privind a doua șansă, la „remiterea de datorie”. În afară de beneficiile economice, vor exista și efecte sociale pozitive.

Propunerea conține obiective comune, prevăzute sub formă de principii sau, când este necesar, de norme detaliate specifice. Deși scopul propunerii este acela de a asigura coerența necesară a cadrelor din toată UE, statele membre beneficiază de flexibilitate pentru atingerea obiectivelor, putând să aplice principiile și normele specifice în modul care este potrivit în contextele lor naționale. Acest aspect este deosebit de important, având în vedere că unele state membre au introdus deja câteva elemente ale unor cadre funcționale. Obiectivul nu este de a se amesteca în ceea ce funcționează bine, ci de a stabili un cadru comun la nivelul UE prin care să se asigure restructurarea eficace, a doua șansă și proceduri eficiente atât la nivel național, cât și la nivel transfrontalier.

¹⁴ Comunicarea Comisiei intitulată „O nouă abordare europeană privind eșecul în afaceri și insolvența”, COM(2012) 742.

¹⁵ JO L 141, p. 19.

¹⁶ Raportul anual privind IMM-urile europene 2015/2016, p. 54.

Impulsionarea ocupării forței de muncă și a creșterii economice în Europa necesită o cultură a salvării mai solidă, prin care întreprinderile viabile să fie ajutate să se restructureze și să continue să funcționeze, iar întreprinderile fără șanse de supraviețuire să fie orientate spre o lichidare rapidă, și prin care întreprinzătorilor onești care se află într-o situație dificilă să li se ofere o a doua șansă. Prezenta propunere reprezintă un pas important către o astfel de schimbare de cultură.

Contextul instituțional

În 2011, Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind procedurile de insolvență¹⁷ care conținea recomandări de armonizare a unor aspecte specifice ale dreptului material al insolvenței, printre care restructurarea, și ale dreptului societăților comerciale. În același an, Consiliul a invitat statele membre ca până în 2013 să reducă la maximum trei ani perioada premergătoare remiterii de datorie și termenul pentru achitarea datoriilor în cazul întreprinzătorilor onești care au intrat în faliment¹⁸.

Având în vedere acest context și recunoscând diferențele semnificative dintre cadrele juridice ale insolvenței aplicate la nivel național, Comisia Europeană a emis, în decembrie 2012, o comunicare¹⁹ în care a subliniat necesitatea unei abordări treptate în anumite domenii în care diferențele dintre drepturile interne ale insolvenței ar putea stânjeni funcționarea unei piețe unice eficiente²⁰. Prima măsură din cadrul acestei abordări era modificarea Regulamentului (CE) nr. 1346/2000²¹, ceea ce s-a făcut prin adoptarea Regulamentului (UE) 2015/848 privind procedurile de insolvență²². Prin regulamentul respectiv se urmărește, în principal, rezolvarea conflictelor legate de competență și de dreptul aplicabil în procedurile de insolvență transfrontaliere și se asigură recunoașterea hotărârilor judecătorești în materie de insolvență în întreaga UE. Regulamentul nu armonizează drepturile materiale ale insolvenței din statele membre.

În următoarea etapă, Comisia a adoptat în 2014 Recomandarea privind restructurarea și a doua șansă²³. Principalele subiecte abordate în recomandare au fost restructurarea și a doua șansă, deoarece s-a considerat că întreprinderea de acțiuni în aceste domenii la nivelul UE ar aduce cea mai mare valoare adăugată²⁴. În recomandare, statele membre au fost invitate să introducă (i) proceduri eficiente de preinsolvență, prin care debitorii viabili să fie ajutați să se restructureze și, astfel, să evite insolvența, și (ii) dispoziții referitoare la a doua șansă pentru

¹⁷ Raport conținând recomandări către Comisie privind procedurile de insolvență în contextul dreptului UE privind societățile comerciale, 2011/2006(INI), 17 octombrie 2011.

¹⁸ Concluziile Consiliului privind revizuirea „Small Business Act” pentru Europa, adoptate la 30 mai 2011, 10975/2011 (<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=RO&f=ST%2010975%202011%20INIT>).

¹⁹ Comunicarea Comisiei intitulată „O nouă abordare europeană privind eșecul în afaceri și insolvența”, COM(2012) 742, 12 decembrie 2012.

²⁰ A doua șansă pentru întreprinzători, perioadele premergătoare remiterii de datorie, deschiderea procedurilor de insolvență și de restructurare, declararea creanțelor și verificarea acestora, promovarea planurilor de restructurare.

²¹ JO L 160, 30.6.2000, p. 1.

²² JO L 141, 5.6.2015, p. 19.

²³ C(2014) 1500 final, 12 martie 2014.

²⁴ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei – Evaluarea impactului care însoțește Recomandarea Comisiei privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței, SWD(2014) 61 final, 12 martie 2014.

întreprinzători, care să le permită acestora să obțină remiterea de datorie în maximum trei ani de la insolvență.

În urma adoptării recomandării, punerea în aplicare a acesteia a fost evaluată de două ori, în 2015 și în 2016²⁵. Din evaluări a reieșit că, deși a oferit o direcție utilă pentru statele membre care întreprind reforme în domeniul insolvenței, recomandarea nu a generat impactul dorit la nivel de schimbări uniforme în toate statele membre, care să faciliteze salvarea întreprinderilor aflate în dificultate financiară și prin care să se acorde o a doua șansă întreprinzătorilor. Cauza acestei situații este că recomandarea nu a fost pusă în aplicare decât parțial într-un număr semnificativ de state membre, printre care și cele care lansaseră reforme.

Există încă mai multe state membre în care o întreprindere nu poate fi restructurată înainte de a deveni insolventă. Deși câteva alte state membre au introdus noi proceduri de restructurare preventivă, normele respective diverg în mai multe aspecte de la recomandare. Referitor la a doua șansă, de la adoptarea recomandării mai multe state membre au introdus pentru prima dată un regim de remitere de datorie pentru persoanele fizice. Continuă totuși să existe discrepanțe importante în ceea ce privește durata perioadei premergătoare remiterii de datorie. Diferențele de acest fel dintre cadrele juridice ale statelor membre înseamnă insecuritate juridică, costuri suplimentare pe care investitorii le suportă pentru a-și evalua riscurile, piețe de capital mai puțin dezvoltate și bariere persistente în calea restructurării eficiente a întreprinderilor viabile din UE, inclusiv a grupurilor de întreprinderi transfrontaliere.

Conform „raportului celor cinci președinți” din 22 iunie 2015, intitulat „Finalizarea Uniunii economice și monetare a Europei”, dreptul insolvenței este unul dintre cele mai importante blocaje care împiedică integrarea piețelor de capital în zona euro și dincolo de aceasta²⁶.

În acest context, în Planul de acțiune privind uniunea piețelor de capital din 2015²⁷ s-a anunțat o inițiativă legislativă privind insolvența întreprinderilor, care urma să includă restructurarea timpurie și a doua șansă. Prin inițiativa respectivă se urmărește eliminarea celor mai importante bariere din calea liberei circulații a capitalurilor și folosirea regimurilor naționale care funcționează bine ca sursă de inspirație. După cum s-a precizat și în Strategia privind piața unică, Comisia îi va sprijini pe întreprinzătorii onești și va propune un act normativ prin care să se asigure că statele membre oferă un mediu de reglementare care permite gestionarea eșecului în așa fel încât întreprinzătorii să nu fie descurajați să încerce idei noi²⁸.

În Concluziile Consiliului din iulie 2016 privind o foaie de parcurs pentru finalizarea uniunii bancare s-a subliniat importanța lucrărilor desfășurate de Comisie în vederea înaintării unei propuneri legislative privind un grad minim de armonizare în dreptul insolvenței în contextul

²⁵ Evaluarea punerii în aplicare a Recomandării Comisiei din 12.3.2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței, 30.9.2015 (http://ec.europa.eu/justice/civil/commercial/insolvency/index_en.htm).

²⁶ „Finalizarea Uniunii economice și monetare a Europei”, Raport elaborat de Jean-Claude Juncker în strânsă colaborare cu Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi și Martin Schulz („cei cinci președinți”), 22 iunie 2015, p. 14.

²⁷ Comunicarea Comisiei intitulată „Plan de acțiune privind edificarea unei Uniuni a piețelor de capital”, COM(2015) 468 final, p. 25.

²⁸ Comunicarea Comisiei intitulată „Ameliorarea pieței unice: mai multe oportunități pentru cetățeni și pentru întreprinderi”, COM(2015) 550 final, p. 6.

uniunii piețelor de capital, precizându-se că o astfel de propunere ar putea să sprijine și eforturile de reducere a nivelurilor viitoare ale creditelor neperformante²⁹.

În urmă cu și mai puțină vreme, Comisia a repetat, în comunicarea sa intitulată „Uniunea piețelor de capital – Accelerarea reformelor”, că ineficiența cadrelor naționale de insolvență și diferențele existente între aceste cadre generează insecuritate juridică, obstacole în calea recuperării creanțelor de către creditori și bariere în calea restructurării eficiente a întreprinderilor viabile în UE, inclusiv pentru grupurile transfrontaliere³⁰.

- **Coerența cu dispozițiile deja existente în domeniul de politică vizat**

Reglementarea procedurilor de insolvență transfrontaliere

Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului va fi înlocuit de la 26 iunie 2017 cu Regulamentul (UE) 2015/848³¹. În Regulamentul 2015/848 sunt abordate aspecte precum jurisdicția, dreptul aplicabil, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie de insolvență, precum și coordonarea procedurilor de insolvență transfrontaliere. Este desemnat dreptul aplicabil, și anume procedurile de restructurare și de insolvență care există deja în statele membre, asigurându-se că acestea sunt recunoscute în toată UE. Regulamentul conține, de asemenea, dispoziții referitoare la numeroase tipuri de proceduri de insolvență, cum ar fi procedurile de prevenire a insolvenței/preinsolvență și anumite proceduri de insolvență personală, care pot fi aplicate numai dacă sunt îndeplinite anumite condiții (de exemplu, la procedurile de preinsolvență trebuie să se recurgă cât mai devreme posibil atunci când există probabilitatea de insolvență, în proceduri trebuie să fie incluși toți creditorii debitorului sau o parte semnificativă a acestora și procedurile trebuie să fie publice).

Statele membre nu sunt însă obligate, prin Regulamentul (UE) 2015/848, nici să introducă tipuri speciale de proceduri, nici să se asigure că procedurile lor sunt eficace pentru promovarea restructurărilor prevenite și a unei a doua șanse.

Prin urmare, prezenta propunere ar completa Regulamentul (UE) 2015/848 prin faptul că ea conține cerința ca statele membre să se asigure că procedurile lor naționale de restructurare preventivă respectă anumite principii minime de eficacitate.

Recomandarea privind o nouă abordare europeană în materie de eșec în afaceri și insolvență

Recomandarea se adresa statelor membre și viza stabilirea unor standarde minime în următoarele domenii: (i) proceduri de restructurare preventivă care să le permită debitorilor aflați în dificultate financiară să se restructureze într-un stadiu timpuriu, astfel încât să evite insolvența și (ii) remiterea de datorie a întreprinzătorilor onești ajunși în faliment, în cursul unei perioade prevăzute, ca parte din măsurile necesare pentru ca aceștia să beneficieze de o a doua șansă. Prezenta propunere consolidează recomandarea din 2014 și depășește domeniul de aplicare al acesteia și prin faptul că prevede norme specifice referitoare la sporirea eficienței tuturor tipurilor de proceduri, inclusiv a procedurilor de lichidare.

²⁹ Concluziile Consiliului din 17 iunie 2016: http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/6/47244642837_ro.pdf.

³⁰ COM(2016) 601 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0601&qid=1480330163524&from=RO>.

³¹ Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență, JO L 141, 5.6.2015, p. 19-72.

Cadrul juridic al serviciilor financiare

Întreprinderilor de asigurare și de reasigurare, astfel cum sunt definite la articolul 13 punctele 1 și 4 din Directiva 2009/138/CE³², instituțiilor de credit, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013³³, firmelor de investiții și organismelor de plasament colectiv, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctele 2 și 7 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, contrapărților centrale, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 648/2012³⁴, depozitarilor centrali de titluri de valoare, astfel cum sunt definiți la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014³⁵ și altor instituții financiare și entități enumerate la articolul 1 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2014/59/UE³⁶ li se aplică dispoziții speciale. Autoritățile naționale de supraveghere au competențe ample de intervenție în cazul acestora, astfel că este indicat ca debitorii respectivi să fie excluși din procedurile de restructurare preventivă prevăzute în prezenta propunere.

Propunerea nu aduce atingere nici următoarelor acte: Directiva 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare³⁷, Directiva 2002/47/CE privind contractele de garanție financiară³⁸ și Regulamentul (UE) nr. 648/2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții³⁹. Acest lucru este important pentru a se evita ca instrumentele menționate să se suprapună cu actuala propunere, ceea ce ar influența capacitatea creditorilor garantați de a-și executa garanția reală fără transfer de proprietate care a fost constituită de o persoană juridică, inclusiv marjele constituite la contrapărți centrale (CPC-uri) sau bănci centrale/BCE sau marjele contractelor de garanție financiară fără transfer de proprietate care au fost încheiate de o persoană juridică nefinanciară cu o instituție financiară. Fără excluderea tranzacțiilor de acest fel din dispozițiile de suspendare, stabilitatea pieței financiare ar putea fi afectată.

³² Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (JO L 335, 17.12.2009, p. 1).

³³ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

³⁴ Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1).

³⁵ Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (JO L 257, 28.8.2014, p. 1).

³⁶ Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190).

³⁷ Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare (JO L 166, 11.6.1998, p. 45).

³⁸ Directiva 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iunie 2012 privind contractele de garanție financiară (JO L 168, 27.6.2002, p. 43).

³⁹ Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1).

Directivele referitoare la protecția lucrătorilor

Eficacitatea proceselor de restructurare crește dacă lucrătorii sunt informați și consultați în mod adecvat și prompt. Dreptul la informare și consultare înainte de o restructurare și/sau de o concediere colectivă este garantat în mai multe directive. Prin prezenta propunere, drepturile garantate în Directivele 98/59/CE⁴⁰, 2001/23/CE⁴¹, 2002/14/CE⁴², 2008/94/CE⁴³ și 2009/38/CE⁴⁴ rămân neatinse și, în plus, lucrătorilor afectați li se acordă dreptul de a vota planurile de restructurare.

Directiva 2008/94/CE conține cerința ca statele membre să înființeze instituții de garantare care, în eventualitatea în care angajatorul intră într-o procedură oficială de insolvență, să asigure plata creanțelor neachitate ale lucrătorilor care rezultă din contracte de muncă sau din raporturi de muncă. Statele membre pot include în sfera de acoperire a acestor instituții de garantare și alte tipuri de proceduri, iar propunerea de față ar putea motiva statele membre, fără a le obliga, să includă în această sferă de acoperire procedurile de restructurare, în cazurile în care ele nu sunt deja incluse. Obiectivul propunerii este ca în fiecare stat membru să existe proceduri preventive prin care debitorii să fie ajutați să evite insolvența. Dacă însă eforturile de restructurare nu dau roade și debitorul intră în insolvență în temeiul dreptului intern, se aplică în consecință Directiva 2008/94/CE.

În temeiul propunerii, executarea silită a creanțelor neachitate ale lucrătorilor, astfel cum sunt definite în Directiva 2008/94/CE, ar trebui, în principiu, să nu poată face obiectul suspendării, întrucât aceasta ar determina suspendarea temporară a capacității lucrătorilor de a obține o hotărâre de executare silită a creanțelor respective, indiferent dacă acestea s-au născut înainte sau după data dispunerii suspendării. În cazul creanțelor de acest fel, suspendarea ar trebui să fie permisă numai pentru sumele și perioada pentru care statele membre garantează plata creanțelor de acest fel prin alte mijloace.

Obiectivul Directivei 2001/23/CE este de a menține drepturile lucrătorilor în cazul transferurilor de întreprinderi. În temeiul propunerii, restructurarea ar putea presupune transferul unei părți din întreprindere sau din activitate. În astfel de cazuri, Directiva 2001/23/CE și nivelul de protecție a lucrătorilor pe care aceasta îl garantează se vor aplica pe deplin și nu vor fi afectate de prezenta propunere. Atunci când restructurarea presupune transferul unei părți din întreprindere sau din unitate, drepturile lucrătorilor ar trebui să fie menținute în conformitate cu Directiva 2001/23/CE, fără a se aduce atingere posibilităților permise prin articolul 5 alineatul (2) din directiva respectivă. La articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2001/23/CE se prevede că, atunci când procedura se desfășoară sub supravegherea

⁴⁰ Directiva 98/59/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective (JO L 225, 12.8.1998, p. 16).

⁴¹ Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități (JO L 82, 22.3.2001, p. 16).

⁴² Directiva 2002/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2002 de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană (JO L 80, 23.3.2002, p. 29).

⁴³ Directiva 2008/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 privind protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvenței angajatorului (JO L 283, 28.10.2008, p. 36).

⁴⁴ Directiva 2009/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind instituirea unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a lucrătorilor în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară (JO L 122, 16.5.2009, p. 28).

unei autorități publice competente, cesionarul poate fi eliberat de obligațiile anterioare dacă lucrătorii primesc o compensație cel puțin echivalentă cu cea pe care ar primi-o din fondul existent de garantare pentru lucrători. În plus, condițiile de muncă pot fi modificate de comun acord cu lucrătorii.

În Directiva 2002/14/CE este stabilit dreptul reprezentanților lucrătorilor din cadrul întreprinderii de a fi informați și consultați în mod constant, inclusiv cu privire la „deciziile care pot să ducă la modificări importante în organizarea muncii sau în relațiile contractuale”. Consultarea are loc în vederea obținerii unui acord asupra deciziilor de această natură. Propunerea nu va afecta drepturile garantate prin Directiva 2002/14/CE. Mai mult, pe lângă drepturile lucrătorilor de a fi informați și consultați, prevăzute în Directiva 2002/14/CE, și fără a se aduce atingere acestor drepturi, prin prezenta propunere li se conferă lucrătorilor afectați dreptul de vot asupra planurilor de restructurare. În ceea ce privește votarea unui plan de restructurare, statele membre pot decide să încadreze lucrătorii într-o clasă separată de alte clase de creditori.

Directiva 2012/30/UE privind dreptul societăților comerciale

La articolul 19 alineatul (1), articolele 29, 34, 35, articolul 40 alineatul (1) litera (b), articolul 41 alineatul (1) și articolul 42 din Directiva 2012/30/UE⁴⁵ se prevede necesitatea de convocare a unei adunări generale a acționarilor. La articolul 33 din directivă se stabilește pentru acționari dreptul de preempțiune asupra noilor acțiuni în cazul majorărilor de capital prin aporturi în numerar. Atât cerința referitoare la adunarea generală a acționarilor, cât și cerința referitoare la dreptul de preempțiune ar putea compromite eficacitatea adoptării și punerii în aplicare a planului de restructurare. Prezenta propunere conține cerința ca statele membre să deroge de la respectivele dispoziții din dreptul societăților comerciale în măsura și pe durata în care acest lucru este necesar pentru ca acționarii să nu contracareze eforturile de restructurare abuzând de drepturile de care beneficiază în temeiul Directivei 2012/30/UE. Statele membre nu trebuie totuși să deroge de la normele din dreptul societăților comerciale dacă pot asigura că cerințele din dreptul societăților comerciale menționate mai sus nu compromit eficacitatea procesului de restructurare sau dacă dispun de alte instrumente, la fel de eficiente, prin care asigură că acționarii nu previn în mod nejustificat adoptarea sau punerea în aplicare a unui plan de restructurare prin care s-ar restabili viabilitatea întreprinderii.

Normele privind ajutoarele de stat

Propunerea nu va afecta normele privind ajutoarele de stat. Creditorii de stat nu renunță la creanțele lor și, prin urmare, nu se poate considera că aceștia le acordă debitorilor ajutoare de stat incompatibile prin simplul fapt că participă la un plan de restructurare, condiția fiind aceea ca măsurile de restructurare să aibă asupra creditorilor statului aceleași efecte precum asupra creditorilor privați și ca respectivii creditori ai statului să se comporte precum orice operator economic privat din economia de piață care se găsește în situația cu cele mai multe aspecte similare. Prezente propunere nu aduce atingere nici normelor referitoare la recuperarea integrală a ajutoarelor de stat ilegale, astfel cum s-a afirmat în Cauza C-454/09, *New Interline*, punctul 36 și în Cauza C-610/10, *Magfesa*, punctul 104.

⁴⁵ Directiva 2012/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora (JO L 315, 14.11.2012, p. 74).

- **Coerența cu alte domenii de politică a Uniunii**

Una dintre măsurile anunțate în Planul de acțiune privind uniunea piețelor de capital⁴⁶ din 30 septembrie 2015 a fost producerea, de către Comisie, a unei inițiative legislative privind insolvența întreprinderilor, care urma să includă restructurarea timpurie și a doua șansă și să se bazeze pe experiența acumulată în urma Recomandării din 2014. Inițiativa urma să aibă ca punct de pornire sistemele naționale care funcționează bine.

După cum s-a anunțat și în Strategia privind piața unică⁴⁷, Comisia îi va sprijini pe întreprinzătorii de bună-credință și va propune un act normativ prin care să se asigure că statele membre oferă un mediu de reglementare prin care eșecul să poată fi gestionat astfel încât întreprinzătorii să nu fie descurajați să încerce idei noi.

Existența unor cadre funcționale în materie de insolvență are o relevanță economică deosebită în sectorul financiar atunci când acesta se confruntă cu niveluri ridicate ale datoriei private și ale creditelor neperformante, ceea ce este cazul în câteva state membre. În cadrul evaluării cuprinzătoare realizate de Banca Centrală Europeană în 2015 s-a constatat că expunerile neperformante din sistemul bancar ajungeau la 980 de miliarde EUR⁴⁸. Aceste împrumuturi atârnă greu asupra capacității băncilor de a finanța economia reală în mai multe state membre. Fiind principala sursă de credite pentru întreprinderi și gospodării, băncile sunt deosebit de sensibile la ineficiențele cadrelor de insolvență. Dacă sunt bune, cadrele de insolvență ar putea contribui la remedierea acestor probleme, dar ele nu pot rezolva singure toate provocările cu care se confruntă băncile atunci când bilanțurile sunt deteriorate. Pentru rezolvarea problemelor reprezentate de excedentul de datorie și de creditele neperformante sunt necesare politici suplimentare și condiții generale. Cadrele de insolvență care sunt bune în teorie nu dau rezultate satisfăcătoare în practică dacă nu sunt însoțite și de o infrastructură judiciară adecvată sau de politici fiscale corespunzătoare prin care să se asigure stabilitatea financiară. Mai mult, pentru reducerea excedentului de datorie ar putea fi necesare măsuri specifice. În ceea ce privește creditorii, aceste măsuri se referă în special la evaluarea activelor, la obiectivele stabilite de supraveghetor în cazul rezoluției și la regimul fiscal al sumelor scoase în afara bilanțului. În ceea ce privește debitorii, impactul unor strategii de rezoluție și de recuperare mai decisive avute în vedere de creditorii ar fi redus dacă ar exista plase de siguranță socială.

Propunerea va contribui la prevenirea acumulării de credite neperformante. Cruciale în acest context sunt câteva elemente complementare: în primul rând, să li se permită societăților comerciale să se restructureze mai ușor și, astfel, să revină mai repede la viabilitate financiară și să își onoreze datoriile și, în al doilea rând, să se ia măsurile necesare pentru ca băncile să își poată recupera activele în cazul în care debitorii nu au perspective de revenire la viabilitate.

Dacă planul de restructurare reușește, creditele neperformante devin credite pe care o societate comercială chiar le poate rambursa. În cazul lichidării, creditorii garanți trebuie să ia în considerare posibilitatea unei reduceri substanțiale a valorii creanțelor lor. În cazul restructurării însă, insolvența este evitată, datoriile contractuale sunt, în general, achitate, iar negocierile vizează, în majoritatea situațiilor, numai datoria financiară. Conform datelor, cele mai mari rate de recuperare înregistrate de creditorii se întâlnesc în economiile în care cea mai

⁴⁶ Comunicarea Comisiei intitulată „Plan de acțiune privind edificarea unei Uniuni a piețelor de capital”, COM(2015) 468 final, 30.9.2015.

⁴⁷ COM(2015) 550 final, 28.10.2015.

⁴⁸ Banca Centrală Europeană, *Statistics*, 23 iunie 2016, <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/statistics/html/index.en.html>.

răspândită procedură de insolvență este restructurarea⁴⁹ și 45 % din economiile din OCDE recurg cel mai des la restructurare pentru salvarea firmelor viabile. De asemenea, aceste economii au o rată medie de recuperare de 83 de cenți la un dolar, față de 57 de cenți la un dolar în țările în care lichidarea este consecința predominantă⁵⁰. Un alt factor important pentru îmbunătățirea ratelor generale de recuperare și, astfel, a valorii reziduale a potențialelor credite neperformante este tratarea promptă a cazurilor de restructurare și de insolvență⁵¹.

Remiterea de datoriile angajate de întreprindere și, eventual, de datoriile private va ajuta, de asemenea, instituțiile de credit să elimine din bilanțurile lor împrumuturile care oricum nu pot fi plătite. Numărul de cazuri deschise poate fi redus, de asemenea, prin conceperea unor acorduri fructuoase de restructurare a datoriei care să fie încheiate între debitori și creditori și în care intervenția autorităților judiciare sau administrative ori a procedurilor judiciare să fie limitată sau să nu existe deloc.

Trebuie menționat însă că prezenta propunere nu are menirea de a rezolva și nu va rezolva pe deplin problemele de executare silită a creditelor cu care se confruntă băncile, în special problema de eficacitate a executării silite, care limitează capacitatea băncilor de a finanța economia reală. După cum se afirmă în Comunicarea Comisiei din 24 noiembrie 2015 intitulată „Către finalizarea Uniunii bancare”⁵², atât procedura de restructurare, cât și procedura de insolvență trebuie să devină mai eficiente. Comisia a examinat regimurile naționale în materie de insolvență și în cadrul semestrului european, cadrul de guvernare economică al UE. S-a constatat că reducerea insuficientă a gradului de îndatorare în sectorul privat după criză și exacerbarea excedentului de datorie s-au datorat în parte faptului că procedurile de insolvență din unele state membre erau îndelungate, ineficiente și costisitoare. Pentru sprijinirea creșterii economice și pentru asigurarea unor servicii de înaltă calitate pentru întreprinderi și cetățeni, inclusiv în ceea ce privește cadrele de insolvență, este nevoie de o administrație publică eficientă și transparentă și de sisteme judiciare eficiente. În această perspectivă, Comisia va continua să concluzioneze cu statele membre în contextul semestrului european pentru consolidarea sistemelor judiciare ale acestora.

Întrucât nu există practici de culegere a datelor care să fi fost stabilite de comun acord și întrucât comparabilitatea interstatală a datelor însele este redusă, nu se poate avea o imagine completă a situației din statele membre, mai ales în ceea ce privește impactul asupra instituțiilor financiare. Prin urmare, după cum a anunțat în comunicarea sa intitulată „Uniunea piețelor de capital – Accelerarea reformelor”, Comisia efectuează o evaluare comparativă a regimurilor de executare silită a creditelor (inclusiv din perspectiva insolvenței) pentru a avea o imagine detaliată și fiabilă a consecințelor pe care situațiile de nerambursare a împrumuturilor le au asupra băncilor, din punctul de vedere al întârzierilor, al costurilor și al recuperării creanțelor. Evaluarea le va fi utilă statelor membre care urmăresc să mărească eficiența și transparența propriilor regimuri. Comisia va continua, așadar, să analizeze aspectele care nu sunt abordate direct în prezenta propunere.

Eforturile de consolidare și convergență în ceea ce privește funcționarea cadrelor naționale de restructurare a datoriilor, de executare silită a creditelor, de insolvență și de remitere de

⁴⁹ Banca Mondială, *Resolving Insolvency*:
http://www.doingbusiness.org/reports/globalreports/~/_media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB14-Chapters/DB14-Resolving-insolvency.pdf.

⁵⁰ Banca Mondială, *Doing Business Project Encourages Economies to Reform Insolvency Frameworks*, ianuarie 2013.

⁵¹ Banca Mondială, *Resolving Insolvency*.

⁵² COM(2015) 587 final, 24.11.2015.

datorie vor contribui, de asemenea, la funcționarea pieței unice, în general, și la funcționarea uniunii piețelor de capital, în particular. Pentru crearea condițiilor de care creditorii au nevoie pentru a acorda credite debitorilor din alte state membre va fi crucial să existe principii convergente și încrederea că principiile respective sunt aplicate efectiv în statele membre. Creditorii se vor abține de la activitatea de creditare transfrontalieră dacă nu sunt siguri de capacitatea lor de a se proteja în caz de neplată și de a recupera valoarea sau garanția creditului, după caz. Conținând principii comune în vederea alinierii cadrelor naționale de insolvență și de restructurare, prezenta propunere constituie o nouă contribuție la restructurarea datoriilor.

În cazul întreprinzătorilor, datoriile personale se îmbină deseori cu datoriile întreprinderii: întreprinzătorii iau credite personale pentru demararea și desfășurarea activității lor economice, de exemplu pentru că își garantează creditul de întreprindere cu activele personale, cum ar fi un automobil, în timp ce persoanele fizice utilizează creditele de consum la cumpărarea de active pentru activitatea lor profesională. Prin prezenta propunere se permite consolidarea ambelor tipuri de datorie, dacă este cazul, atunci când ele sunt contractate de persoane fizice în activitatea lor de întreprinzători.

În același timp, statele membre sunt invitate să includă în domeniul de aplicare al principiilor de remitere de datorie și persoanele fizice care nu sunt întreprinzători, cu alte cuvinte, consumatorii. În ultimii ani, numeroase state membre au adoptat sau reformat prevederile naționale în materie de insolvență a consumatorilor, recunoscând că este important ca aceștia să aibă posibilitatea de a obține remiterea de datorie și de a beneficia de o a doua șansă. Astfel de prevederi nu există însă în toate statele membre, iar perioadele premergătoare remiterii de datorie continuă să fie foarte lungi în cazul consumatorilor supraîndatorați. Ajutarea consumatorilor să revină în ciclul economic al cheltuielilor este o parte importantă a bunei funcționări a piețelor și a serviciilor financiare cu amănuntul. Comisia va continua să analizeze modul în care statele membre și-au reformat cadrele naționale și să monitorizeze modul în care statele membre pun în aplicare dispoziția specifică referitoare la a doua șansă, cuprinsă în prezenta propunere, astfel încât să evalueze situația supraîndatorării consumatorilor.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temeiul juridic

Propunerea se întemeiază pe articolele 53 și 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Propunerea conține un set cuprinzător de principii și, când este cazul, norme specifice pentru un cadru eficace de restructurare preventivă și pentru a doua șansă. Ea conține, de asemenea, măsuri de sporire a eficienței procedurilor, inclusiv a insolvenței oficiale (din cadrul procedurii de lichidare), prin reducerea duratei acestora. O reală a doua șansă ar presupune, de asemenea, limitarea perioadei de valabilitate a ordinelor de interdicție emise pe numele întreprinzătorilor supraîndatorați care sunt onești, pentru ca aceștia să poată demara și desfășura o activitate economică după scurgerea unei perioade de timp rezonabile.

Obiectivul prezentei propuneri este îndepărtarea obstacolelor din calea exercitării anumitor drepturi fundamentale, cum ar fi libera circulație a capitalurilor și libertatea de stabilire, obstacole rezultate din diferențele dintre prevederile și procedurile naționale referitoare la restructurarea preventivă, insolvență și a doua șansă. Mai precis, prin prezenta propunere se vor elimina costurile *ex ante* suplimentare pe care le suportă investitorii când evaluează

riscurile debitorilor care se confruntă cu dificultăți financiare în unul sau mai multe state membre și costurile *ex post* pe care le suportă societățile comerciale cu sedii, creditori sau active în alte state membre, de obicei când restructurează grupuri internaționale de societăți comerciale. Prin propunere se vor elimina, de asemenea, costurile suplimentare de evaluare a riscurilor și de executare silită transfrontalieră pe care le suportă creditorii întreprinzătorilor supraîndatorați care se mută în alt stat membru pentru a beneficia de o a doua șansă într-o perioadă de timp mult mai scurtă. S-ar elimina, de asemenea, cheltuielile suplimentare pe care le suportă întreprinzătorii înșiși când se mută în alt stat membru pentru a beneficia de o a doua șansă.

Problemele care țin de piața unică nu se limitează la situațiile pur transfrontaliere. Chiar și insolvențele pur naționale ar putea avea un efect de domino asupra funcționării pieței unice. În lanțul de aprovizionare al societăților comerciale care funcționează la nivel transfrontalier s-ar putea regăsi furnizori care sunt întreprinderi pur naționale. Faptul că un furnizor cunoaște dificultăți financiare și nu poate fi salvat ar putea avea efecte negative, declanșând insolvența societății comerciale transfrontaliere.

Un instrument limitat la cazurile de insolvență transfrontalieră nici nu ar rezolva problemele pieței unice, nici nu ar crea posibilitatea ca investitorii să determine dinainte natura transfrontalieră sau internă a dificultăților financiare pe care debitorul le-ar putea avea în viitor. Propunerea nu se limitează la chestiuni de cooperare judiciară, ci stabilește standarde minime de drept material. Din aceste motive, nu este indicat să se recurgă la articolul 81 ca temei juridic.

Mai multe state membre au luat sau iau măsuri în mod independent și, de curând, au promulgat noi norme sau au început lucrările pregătitoare pentru promulgarea de noi norme prin care să îmbunătățească atât cadrul de restructurare preventivă, cât și cadrul pentru a doua șansă. În linii mari, aceste norme naționale diferă însă în ceea ce privește conținutul și, drept urmare, asigură un nivel inegal de transparență și de protecție pentru investitori. Este posibil ca investitorii să se ferească de investițiile transfrontaliere deoarece costurile acestui tip de investiții sunt mai mari decât ar trebui să fie. Dacă UE nu ia măsuri, se preconizează că această tendință divergentă va fi urmată și de alte state membre care reformează cadrele existente în materie de restructurare și de a doua șansă sau care introduc astfel de cadre pentru prima oară. Prezenta propunere are, de asemenea, menirea de a preveni astfel de evoluții legislative divergente și obstacolele viitoare care decurg din acestea.

- **Subsidiaritatea**

Date fiind divergențele considerabile dintre cadrele naționale existente în UE în materie de restructurare și de a doua șansă și absența unor tendințe convergente în cele mai recente modificări legislative survenite la nivel național, este extrem de improbabil că statele membre vor avea capacitatea de a asigura singure coerența generală a legislației lor cu legislațiile referitoare la insolvență din alte state membre.

În ceea ce privește a doua șansă, pentru examinarea problemei subsidiarității este necesar să se facă distincția între persoanele fizice care sunt întreprinzători și cele care sunt consumatori. Spre deosebire de întreprinzători, care sunt în permanență în căutare de orice sursă de investiții (deseori la nivel transfrontalier), consumatorii tind să beneficieze, în acest stadiu, de

finanțări locale (credite obținute de la bănci locale)⁵³. Rezultă de aici că problema supraîndatorării consumatorilor ar trebui rezolvată mai întâi la nivel național. Respondenții din sector au indicat însă deseori – cel mai recent în răspunsurile la Cartea verde privind serviciile financiare cu amănuntul⁵⁴ – că diferențele dintre drepturile interne ale insolvenței consumatorilor constituie o barieră în calea vânzării transfrontaliere de produse financiare cu amănuntul. Prin urmare, statele membre ar putea avea în vedere aplicarea aceluiași principii în materie de remitere de datorie pentru toate persoanele fizice, inclusiv pentru consumatori.

Pentru buna funcționare a pieței unice a UE este nevoie de un cadru coerent de restructurare și de a doua șansă, pe baza căruia să se poată aborda dimensiunea transfrontalieră a firmelor, având în vedere că interacțiunile dintre societăți comerciale cu sediul în diferite state membre au devenit tot mai răspândite. Măsurile adoptate la nivelul UE vor aduce, așadar, un plus de valoare, prin faptul că vor facilita investițiile transfrontaliere în UE, asigurând că întreprinderile viabile aflate în dificultăți financiare, oriunde și-ar avea sediul în piața unică, vor putea beneficia de o gamă mai largă de instrumente accesibile pentru a-și preveni insolvența. În același timp, întreprinzătorii vor trage avantaje din capacitatea de a recurge la perioade premergătoare remiterii de datorie rezonabile în statele lor membre. Nu este realist să se creadă că statele membre ar putea realiza acest lucru singure. În plus, dacă se asigură că creditorii și investitorii transfrontalieri implicați într-un astfel de proces de restructurare au la dispoziție garanții corespunzătoare, efectele economice sunt pozitive. Normele propuse vor crea securitate juridică pentru creditorii și investitorii care vor să acorde împrumuturi în alte state membre; informațiile necesare vor fi disponibile pentru ca aceștia să poată lua decizii în cunoștință de cauză.

În concluzie, propunerea respectă principiul subsidiarității, întrucât măsurile pe care le conține trebuie luate numai în cazul și în măsura în care statele membre nu pot atinge singure obiectivele.

- **Proportionalitatea**

Propunerea este concepută astfel încât să respecte principiul proporționalității, ceea ce înseamnă că utilizările sale vor fi adaptate în vederea atingerii obiectivului de a asigura funcționarea corectă a pieței unice. Viitorul instrument al UE ar trebui să conțină obiective și norme generale comune și, în același timp, să lase statelor membre libertatea de a stabili modul de îndeplinire a obiectivelor respective.

- **Alegerea instrumentului și gradul de armonizare**

Pentru realizarea obiectivelor de politică în materie de restructurare, insolvență și a doua șansă se pare că este necesar un instrument obligatoriu sub forma unei directive de instituire a unui cadru armonizat minim. Prin Recomandarea din 2014, Comisia nu a reușit să se asigure că statele membre dispun de un răspuns solid și coerent la problema pe care a identificat-o. Mai mult, o serie de defecte de funcționare a pieței unice a UE, cauzate de lipsa de convergență a cadrelor de insolvență, au fost subliniate de Comisie și în Planul de acțiune privind uniunea piețelor de capital și în Strategia privind piața unică. O directivă ar permite statelor membre să își păstreze flexibilitatea în privința celor mai potrivite mijloace de implementare în contextul lor național a unor principii precum existența unor instrumente de avertizare timpurie sau atribuțiile care le revin directorilor când se apropie de insolvență. De

⁵³ Acordarea transfrontalieră de împrumuturi către gospodării, care reprezintă acum aproximativ 5 % din totalul împrumuturilor acordate gospodăriilor.

⁵⁴ http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/retail-financial-services/docs/green-paper_en.pdf

asemenea, statele membre ar putea stabili norme specifice mai detaliate, necesare pentru atingerea obiectivelor propunerii, cum ar fi perioadele maxime de suspendare a cererilor de executare silită sau majoritățile necesare pentru adoptarea planurilor de restructurare.

Restructurarea, insolvența și a doua șansă sunt reglementate puternic la nivel național și sunt legate de alte domenii ale dreptului, cum ar fi dreptul societăților comerciale, dreptul muncii, dreptul fiscal și dreptul ajutoarelor de stat. De asemenea, restructurarea, insolvența și a doua șansă sunt tratate diferit în statele membre nu numai datorită evoluțiilor istorice și economice diferite, ci și datorită modurilor diferite în care se protejează valorile sociale, cum ar fi drepturile lucrătorilor sau dreptul la proprietate. Stabilirea unor standarde minime este, așadar, cel mai potrivit mijloc de asigurare a unui cadru coerent în toate statele membre, iar în acest mod statele membre au posibilitatea să depășească cadrul dispozițiilor directivei. De exemplu, statele membre ar putea încuraja și mai mult finanțările noi și intermediare în procedurile de restructurare, plasându-le, în ordinea de prioritate, deasupra creanțelor născute înainte de restructurare în procedurile de lichidare ulterioare. De asemenea, statele membre ar putea consolida cadrele de a doua șansă incluzându-le în domeniul de aplicare al acestora pe toate persoanele fizice, inclusiv pe consumatori. Statele membre ar putea totodată să îmbunătățească regimul lucrătorilor când se ajunge în faza adoptării planurilor de restructurare, stabilind cerința ca lucrătorii să fie încadrați într-o clasă proprie, separat de alți creditori.

3. REZULTATE ALE EVALUĂRILOR EX POST, CONSULTĂRILOR PĂRȚILOR INTERESATE ȘI EVALUĂRII IMPACTULUI

• Evaluările ex post/verificarea adecvării legislației existente

Punctul de plecare al propunerii este Recomandarea din 2014 privind o nouă abordare europeană în materie de eșec în afaceri și insolvență⁵⁵. În cadrul unei evaluări efectuate de Comisie s-a concluzionat că recomandarea a fost luată în considerare numai parțial de câteva state membre, inclusiv de cele care au primit recomandări referitoare la insolvență în cadrul semestrului european. Chiar și statele membre care au ținut cont de recomandare au făcut acest lucru în mod selectiv, astfel că persistă diferențe semnificative⁵⁶. În consecință, recomandarea singură nu a fost suficientă pentru realizarea obiectivelor de convergență și de reducere a ineficiențelor în ceea ce privește normele necesare pentru a face posibile restructurarea timpurie a datoriilor și a doua șansă.

• Consultările părților interesate

Comisia a efectuat consultări pe scară largă cu părțile interesate. Consultarea publică desfășurată online între 23 martie 2016 și 14 iunie 2016 a reunit peste 260 de contribuții din 27 de state membre (cele mai multe din Germania, care a fost urmată de Regatul Unit, Belgia și Lituania). Au avut loc reuniuni de specialitate cu experți guvernamentali din statele membre. În 2016 a fost creat un grup informal alcătuit din câteva părți interesate în mod deosebit de problematica restructurării datoriilor, a insolvenței și a unei a doua șanse. Grupul s-a întrunit de trei ori în același an⁵⁷. În sfârșit, la 11 iulie 2016 a fost organizată, sub

⁵⁵ C(2014) 1500 final, 12.3.2014.

⁵⁶ Pentru mai multe detalii se poate consulta evaluarea punerii în aplicare a Recomandării Comisiei privind o nouă abordare europeană în materie de eșec în afaceri și insolvență, 30 septembrie 2015: http://ec.europa.eu/justice/civil/files/evaluation_recommendation_final.pdf.

⁵⁷ Principalii participanți au fost BUSINESSEUROPE (Confederația întreprinderilor europene), AFME (Asociația Piețelor Financiare din Europa), EBF (Federația Bancară Europeană), ACCA (Asociația Experților Contabili Autorizați), UEAPME (Uniunea Europeană a Artizanatului și a Întreprinderilor Mici și Mijlocii), ESBA (Alianța

auspiciile Președinției slovace a Consiliului, o conferință pe tema convergenței cadrelor juridice ale insolvenței din Uniunea Europeană.

Majoritatea statelor membre s-au declarat în favoarea obiectivelor Comisiei de a îmbunătăți cadrele juridice în materie de restructurare timpurie și a doua șansă, dar au insistat asupra faptului că armonizarea ar trebui să rămână în principal la nivel de principii, date fiind legăturile complexe cu alte domenii ale dreptului, cum ar fi dreptul societăților comerciale. În privința părților interesate, organizațiile profesionale, asociațiile de profesioniști, instituțiile financiare, organizațiile de consumatori, sindicatele și cadrele universitare au susținut, în general, ideea unor norme armonizate minime pentru restructurarea timpurie și a doua șansă și au salutat ideea ca la nivelul UE să existe, pentru salvarea întreprinderilor viabile, un cadru de insolvență eficient și eficace (din punctul de vedere al costurilor). Ele au subliniat, de asemenea, că ar putea fi avută în vedere o abordare echilibrată, prin care să fie protejate interesele tuturor părților implicate și prin care să se prevină hazardul moral. Sectorul bancar și alte câteva părți interesate au fost de părere că, dacă s-ar avea în vedere crearea la nivelul UE a unor norme pentru remiterea de datorie a consumatorilor, acestea ar trebui să facă obiectul unui instrument separat. Parlamentul European a sprijinit armonizarea anumitor aspecte ale restructurării și a pus accentul pe asigurarea unei a doua șanse pentru toate persoanele fizice.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Grupul de experți în domeniul dreptului restructurării și al insolvenței s-a întrunit de șase ori între ianuarie și iulie 2016. Pentru a se putea stabili toate domeniile în care diferențele dintre drepturile interne ar putea crea obstacole în calea pieței unice a fost efectuat un amplu studiu juridic de comparare a drepturilor materiale ale insolvenței din toate statele membre⁵⁸. A fost efectuat, de asemenea, un studiu economic al impactului pe care l-ar avea existența unor standarde minime în domeniul restructurării, al insolvenței și al unei a doua șanse⁵⁹.

- **Evaluarea impactului**

Au fost luate în considerare opțiunile de nivel înalt prezentate mai jos.

Opțiunea 1: menținerea statu-quo-ului (scenariul de referință)

Opțiunea 2: instituirea unei proceduri de restructurare preventivă și a unui cadru pentru a doua șansă care să fie armonizate pe deplin

Opțiunea 3: introducerea unei alternative, și anume un regim opțional la nivelul UE pentru restructurare și a doua șansă

Opțiunea 4: instituirea unui cadru juridic minim armonizat în domeniul restructurării și al unei a doua șanse pentru întreprinzători

Opțiunea reținută în evaluarea impactului a fost să se instituie un cadru juridic minim armonizat în domeniul restructurării și al unei a doua șanse pentru întreprinzători, care să conțină o dispoziție neobligatorie referitoare la a doua șansă pentru consumatori, și să se sporească eficiența procedurilor. Opțiunea preferată are următoarele avantaje:

Micilor Întreprinzători Europeni), Independent Retail Europe (asociație europeană a grupurilor de detailiști independenți), EUROCHAMBERS (Asociația Camerelor Europene de Comerț și Industrie), CES (Confederația Europeană a Sindicatelor), EFIN, FEE (Federația Europeană a Contabililor), INSOL Europe (asociația practicienilor în insolvență din Europa), FDC, Consiliul Barourilor Europene, Institutul de Drept European.

⁵⁸ Cererea de oferte nr. JUST/2014/JCOO/PR/CIVI/0075:

http://ec.europa.eu/justice/civil/files/insolvency/insolvency_study_2016_final_en.pdf.

⁵⁹ Cererea de oferte nr. JUST/2015/JCOO/FWCIVI0103 va fi disponibilă în curând.

- (i) oferă posibilități concrete de restructurare timpurie;
- (ii) îmbunătățește perspectivele de negociere prin faptul că debitorilor li se acordă un „respiro” prin suspendarea cererilor de executare silită (moratoriu);
- (iii) facilitează continuarea activității în cazul debitorilor aflați în restructurare;
- (iv) previne compromiterea efortului de restructurare de către creditorii și acționarii care formează o minoritate disidentă, în timp ce interesele acestora sunt protejate;
- (v) mărește posibilitățile de reușită ale planurilor de restructurare;
- (vi) micșorează costurile și durata procedurilor de restructurare;
- (vii) permite remiterea de datorie a întreprinzătorilor supraîndatorați într-o perioadă rezonabilă de timp (trei ani);
- (viii) mărește eficacitatea restructurării, a insolvenței și a celei de a doua șanse.

Opțiunea preferată va contribui la reducerea barierelor din calea investițiilor transfrontaliere. Rezultatul ar fi acela că s-ar salva mai multe întreprinderi viabile decât în prezent, întrucât creditorii minoritari nu vor putea să destabilizeze procesul de negociere în speranța de a obține anumite avantaje comerciale, cum ar fi prin forțarea unei recuperări timpurii a datoriei lor. Dacă sunt eficiente, procedurile preventive pot contribui la limitarea apariției de credite neperformante în fazele descendente ale ciclului economic, asigurând, în același timp, o rată crescută de recuperare în cazul creditelor a căror valoare s-a deteriorat. Opțiunea preferată ar trebui să conducă la creșteri ale ratelor de recuperare, care, la rândul lor, ar trebui să conducă la scăderi ale costurilor de luare de credite. Opțiunea preferată va reduce costurile și va spori ocaziile persoanelor fizice (întreprinzători) de a o lua de la capăt. Costurile pentru evaluarea *ex ante* a riscurilor de investiții vor scădea, iar ratele de recuperare din cadrul procedurilor de insolvență se vor îmbunătăți. Cu cât regimurile de restructurare vor fi aliniate mai bine, cu atât vor fi mai mici costurile pentru consultanța juridică la care se recurge pentru a se evita aplicarea mai multor cadre juridice naționale de restructurare și insolvență. Opțiunea preferată va mări și volumul de activitate independentă, întrucât reducerea perioadelor premergătoare remiterii de datorie sporește rata de activitate independentă. Opțiunea preferată va favoriza, de asemenea, consumul și creșterea economică.

Conform opțiunii preferate, unele state membre vor suferi costuri atunci când își vor modifica propriile cadre de restructurare și de a doua șansă. Unele state membre vor trebui să introducă o procedură preventivă sau să își adapteze procedura deja notificată în temeiul anexei A din Regulamentul privind insolvența. Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor referitoare la poziția acționarilor în restructurare, ar putea fi necesare anumite modificări ale dreptului societăților comerciale.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Opțiunea preferată va reduce barierele din calea ofertei de credite transfrontaliere pentru IMM-uri: dacă este eficientă, restructurarea va permite IMM-urilor care sunt creditoare să recupereze mai mult decât ar recupera dacă debitorul ar intra în insolvență. Acest lucru este posibil pentru că ratele de recuperare ale creditorilor sunt, în general, mai mari atunci când cadrul de insolvență și de restructurare permite restructurarea timpurie și eficientă a firmelor viabile și rezoluția rapidă a firmelor neviabile. Atunci când sunt debitoare, IMM-urile vor avea acces la instrumente de avertizare timpurie, ceea ce ar trebui să determine introducerea timpurie a unui număr mai mare de cereri de restructurare. În special IMM-urile vor fi avantajate, de asemenea, de modelele de planuri de restructurare elaborate la nivel național,

care le vor permite debitorilor să introducă în planurile de restructurare informațiile corespunzătoare. Prin promovarea unui cadru de restructurare mai flexibil și a unor condiții mai bune pentru persoanele care vor să o ia de la capăt în urma unui faliment, se pot reduce atât rata de mortalitate a societăților comerciale, cât și repercusiunile negative ale insolvențelor conexe din lanțul de aprovizionare. Existența unor condiții mai ușoare de remitere de datorie în cazul întreprinzătorilor contribuie, de asemenea, la mărirea ratei de natalitate a societăților comerciale.

Prin sporirea eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și, în special, prin digitalizarea tuturor procedurilor de insolvență se va contribui la reducerea duratei procedurilor și la mărirea eficienței acestora, ceea ce se traduce în costuri de restructurare mai mici și în rate de recuperare mai mari pentru creditori.

- **Drepturile fundamentale**

Libertatea de a desfășura o activitate comercială și dreptul la exercitarea unei activități lucrative (articolele 16 și 15 din Carta drepturilor fundamentale a UE): aceste drepturi sunt garantate. Debitorii aflați în dificultăți financiare pot continua să funcționeze pe durata negocierilor de restructurare și au control deplin sau cel puțin parțial asupra activelor și a activităților lor. Întreprinzătorii supraîndatorați vor putea demara o a doua afacere după remiterea completă de datorie.

Dreptul de proprietate și dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolele 17 și 47 din cartă): deși ar putea afecta aceste drepturi, anumite părți ale procedurii sunt necesare și proporționale în vederea facilitării unei puneri rapide în aplicare a planurilor de restructurare capabile să readucă debitorii la viabilitate. În fiecare caz au fost prevăzute garanții corespunzătoare, prin care se asigură că interesele legitime ale părților sunt protejate împotriva abuzurilor.

Dreptul lucrătorilor la informare și la consultare (articolul 27 din cartă): măsurile propuse vor influența pozitiv acest drept, întrucât propunerea nu aduce atingere legislației existente a Uniunii în acest domeniu și, în plus, oferă lucrătorilor afectați dreptul de vot asupra planurilor de restructurare.

Dreptul de negociere și de acțiune colectivă (articolul 28 din cartă): propunerea nu aduce atingere drepturilor lucrătorilor și ale angajatorilor sau ale organizațiilor lor respective de a negocia și de a încheia convenții colective la nivelurile corespunzătoare și de a recurge, în caz de conflicte de interese, la acțiuni colective pentru apărarea intereselor lor, inclusiv la grevă, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul și practicile interne.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu va avea implicații asupra bugetului UE. Costurile pentru punerea în aplicare și transpunerea directivei vor fi acoperite integral din bugetul votat al Programului „Justiție”. Costurile pentru pregătirea raportului de punere în aplicare întocmit după cinci ani de la data aplicării directivei și, ulterior, o dată la șapte ani vor fi acoperite din bugetul alocat în anii respectivi pentru instrumentele din domeniul de politică „justiție și consumatori”.

5. ELEMENTE DIVERSE

- **Planurile de implementare și mecanismele de monitorizare, evaluare și raportare**

Comisia va facilita punerea în aplicare a directivei în statele membre prin:

- acordarea de asistență la transpunere;
- organizarea a două ateliere de transpunere și a unor exerciții de bilanț intermediare;
- organizarea de reuniuni bilaterale, inclusiv la cererea statelor membre;
- punerea la dispoziția statelor membre a unor modele pentru comunicarea măsurilor naționale de transpunere.

Statele membre vor fi invitate, de asemenea, să ia anumite măsuri de punere în aplicare, cum ar fi indicarea unui punct de contact specific, notificarea tuturor măsurilor naționale de transpunere și sensibilizarea.

În vederea monitorizării și a punerii în aplicare a normelor, propunerea va conține cerința ca statele membre să culeagă, pe baza unei metodologii standard, date cu privire la indicatori precum numărul de cereri introduse pentru fiecare tip de procedură (restructurare, insolvență, a doua șansă), la durata și la rezultatul procedurilor, la costurile administrative ale procedurilor, la ratele de recuperare și la reușita respectivelor proceduri. Datele vor fi defalcate pe dimensiuni și tipuri de debitori, astfel încât eficacitatea procedurilor din statele membre să poată fi evaluată cu obiectivitate. Statele membre au obligația de a transmite anual Comisiei aceste date.

Modul de funcționare al directivei va fi revizuit prima dată după cinci ani de la începerea aplicării acesteia și, ulterior, o dată la șapte ani.

- **Explicații detaliate cu privire la prevederile specifice ale propunerii**

Directiva are trei părți principale distincte: cadrele de restructurare preventivă (titlul II), a doua șansă pentru întreprinzători (titlul III) și măsurile de sporire a eficienței restructurării, a insolvenței și a celei de a doua șanse (titlul IV). Titlurile I, IV, V și VI sunt orizontale din punctul de vedere al domeniului de aplicare.

Titlul I, „Dispoziții generale”, conține dispoziții privind domeniul de aplicare, atât *ratione materiae*, cât și *ratione personae*, câteva definiții și o dispoziție privind punerea unor instrumente de avertizare timpurie la dispoziția debitorilor, indiferent dacă aceștia sunt persoane juridice sau fizice care desfășoară o activitate comercială, economică sau profesională (întreprinzători).

Deși dispozițiile din titlul III sunt restrânse la întreprinzători, se precizează explicit că statele membre ar putea include toate persoanele fizice în domeniul de aplicare al acestor dispoziții, pentru a asigura tratamentul uniform al datoriei personale. De fapt, mai multe state membre nu fac nicio distincție între datoriile personale survenite în urma unei activități economice și datoriile personale survenite în afara unei activități de acest fel. Niciuna din dispozițiile prezentei directive nu lasă să se înțeleagă că această distincție ar trebui făcută sau că ea este indicată. Directiva conține cerința ca statele membre să aplice aceleași principii de a doua șansă în cazul tuturor persoanelor fizice.

Titlul II, „Cadrele de restructurare preventivă”, cuprinde elemente centrale comune pe care trebuie să le conțină cadrele de restructurare preventivă pentru ca debitorii aflați în dificultate financiară, indiferent dacă sunt persoane juridice sau fizice, să aibă un acces real la procedurile prin care sunt facilitate negocierea timpurie a planurilor de restructurare, adoptarea acestora de către creditorii și eventuala confirmare a acestora de către autoritățile judiciare sau administrative.

Articolul 4: cadrele de restructurare preventivă pot fi constituite din una sau mai multe proceduri sau măsuri cu condiția ca debitorul să poată combina toate elementele indicate în acestea pentru a negocia și a adopta efectiv un plan de restructurare.

Articolul 5: debitorului ar trebui să i se permită să rămână în posesia activelor și a afacerilor sale. Mediatorii sau supraveghetorii (practicieni în domeniul restructurării) pot fi implicați, dar ei nu ar trebui să fie numiți de autoritățile judiciare sau administrative în fiecare caz.

Articolele 6 și 7: sunt permise negocierile și pararea creditorilor disidenți, iar debitorul ar trebui să aibă acces la suspendarea cererilor individuale de executare silită. Preocuparea că suspendarea ar putea avea efecte negative asupra creditorilor este îndepărtată de dispoziții referitoare la durata suspendării, la condițiile de reînnoire a suspendării și la condițiile de anulare a suspendării. Executarea silită a creanțelor neachitate ale lucrătorilor nu poate face obiectul unei suspendări dacă statele membre nu asigură o protecție corespunzătoare prin alte mijloace. Pe durata suspendării ar trebui, de asemenea, ca debitorul să nu fie obligat să deschidă alte tipuri de proceduri de insolvență, cum ar fi, în special, procedura de lichidare, sau să fie sub amenințarea unor astfel de proceduri, astfel încât să își poată continua activitatea. De asemenea, ar trebui ca debitorul să se poată baza pe executarea continuă a contractelor încheiate cu furnizori și alți creditori, cu condiția să își îndeplinească obligațiile care îi revin în temeiul contractelor respective.

Articolul 8: la acest articol sunt prevăzute informațiile obligatorii minime care trebuie incluse în planurile de restructurare. Statele membre pot să prevadă includerea unor informații obligatorii suplimentare, însă această cerință nu trebuie să creeze o sarcină disproporționată pentru debitori. Statele membre ar trebui să pună la dispoziție online modele de planuri de restructurare și informații practice despre cum pot fi utilizate modelele respective de către întreprinderea care propune planul.

Articolul 9: acest articol conține dispoziții cu privire la adoptarea planurilor de restructurare de către creditorii afectați sau de către clasele de creditori afectate. Atunci când sunt implicați creditori cu interese diferite, ar trebui ca și aceștia să fie tratați în clase separate. Cerința minimă este ca creditorii garantați să fie tratați întotdeauna separat de creditorii negarantați. Statele membre pot să prevadă, de asemenea, ca lucrătorii să fie tratați într-o clasă separată de alți creditori.

Articolul 10: la acest articol sunt indicate cazurile în care, pentru a avea forță executorie, planul de restructurare trebuie să fie confirmat de o autoritate judiciară sau administrativă și sunt specificate condițiile pentru confirmare.

Articolul 11: la acest articol sunt prevăzute condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca un plan de restructurare care nu este susținut de toate clasele de creditori să fie totuși confirmat de o autoritate judiciară sau administrativă.

Articolul 12: la acest articol este stabilit principiul că acționarilor și altor deținători de titluri de capital nu ar trebui să li se permită să blocheze adoptarea planurilor de restructurare în cazul întreprinderilor viabile, dacă interesele lor legitime sunt protejate.

Articolul 13: la acest articol sunt stabilite norme referitoare la valoare și la momentul și modul în care aceasta trebuie determinată pentru a se asigura protecția corectă a părților disidente.

Articolul 14: la acest articol sunt precizate efectele pe care planurile de restructurare le produc asupra părților afectate și neafectate.

Articolul 15: la acest articol sunt stabilite normele minime referitoare la căile de atac, considerate garanții pentru protejarea intereselor legitime ale părților, asigurându-se că prin aceste garanții nu se trenează confirmarea sau punerea în aplicare a planurilor de restructurare.

Articolele 16 și 17: aceste articole conțin dispoziții referitoare la protecția minimă a finanțărilor noi necesare pentru punerea în aplicare a unui plan de restructurare, la finanțările intermediare la care se recurge pentru a se asigura continuitatea unei întreprinderi în cursul negocierilor de restructurare și la alte tranzacții care se află în strânsă legătură cu un plan de restructurare.

Articolul 18: acest articol conține obligația statelor membre de a impune anumite atribuții directorilor de întreprinderi care se apropie de insolvență, pentru a-i motiva să vizeze restructurarea timpurie atunci când întreprinderea este viabilă.

Titlul III, „A doua șansă pentru întreprinzători”, cuprinde dispoziții minime referitoare la remiterea de datorie în cazul întreprinzătorilor supraîndatorați, considerate condiții de bază pentru acordarea unei a doua șanse. Statele membre pot să prevadă o protecție superioară, autorizând ca întreprinzătorii să fie tratați chiar mai favorabil decât atât, de exemplu prin intermediul unor norme de acces la finanțare în cazul celor care o iau de la capăt.

Articolul 19: la acest articol este stabilit principiul că întreprinzătorii supraîndatorați ar trebui să aibă acces efectiv la remiterea completă de datorie, adică să nu fie obligați să achite o sumă minimă sau un procentaj minim din datorie.

Articolul 20: întreprinzătorii ar trebui să beneficieze de remiterea completă de datorie după maximum trei ani, fără a fi obligați să introducă o nouă cerere la autoritate judiciară sau administrativă. Data de începere a perioadei de trei ani diferă în funcție de procedura aplicată: procedura prin care întreprinzătorul efectuează plăți către creditorii în cadrul unui plan de rambursare sau procedura care constă numai în valorificarea activelor. Restricțiile de aplicare a unei perioade scurte premergătoare remiterii de datorie sunt prevăzute la articolul 22.

Articolul 21: întreprinzătorii pe numele cărora a fost emis un ordin de interdicție din motive legate de supraîndatorare ar trebui să aibă, de asemenea, beneficiul unei perioade scurte de interdicție pentru a se bucura de o reală a doua șansă. Ar trebui să se aplice restricțiile prevăzute la articolul 22.

Articolul 22: statele membre au o largă marjă de apreciere atunci când stabilesc restricții de aplicare a dispozițiilor referitoare la accesul la remiterea de datorie și a dispozițiilor referitoare la perioadele premergătoare remiterii de datorie, însă aceste restricții trebuie să fie explicate clar și să fie necesare pentru protejarea unui interes general.

Articolul 23: întrucât datoriile personale de natură profesională sunt deseori strâns împletite cu datoriile personale de natură neprofesională, statele membre ar trebui să încerce să consolideze eventualele proceduri separate, astfel încât să asigure accesul efectiv al întreprinzătorilor la a doua șansă.

Titlul IV, „Măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie”, se aplică nu doar în cazul procedurilor de restructurare și de remitere de datorie, ci și în cazul procedurilor de insolvență.

Articolul 24: acest articol conține cerința ca statele membre să se asigure că membrii autorităților judiciare și ale altor autorități competente sunt formați și specializați corespunzător în materie de restructurare, insolvență și a doua șansă.

Articolul 25: acest articol conține cerința ca statele membre să încurajeze formarea inițială și continuă și stabilirea unor coduri de conduită pentru practicienii care se ocupă cu restructurarea, insolvența și a doua șansă.

Articolul 26: acest articol conține standarde minime pentru numirea, supravegherea și remunerarea practicienilor din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse.

Articolul 27: la acest articol se prevede utilizarea mijloacelor electronice de comunicare în contextul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse.

Titlul V, „Monitorizarea restructurării, a insolvenței și a celei de a doua șanse”, conține norme minime referitoare la culegerea datelor de către statele membre și la comunicarea acestor date către Comisie cu ajutorul unui formular standardizat de comunicare a datelor.

Titlul VI, „Dispoziții finale”, conține norme referitoare la relația dintre directivă și alte instrumente ale Uniunii, la revizuirea modului în care este aplicată directiva, la adoptarea formularelor standard, la intrarea în vigoare și la începerea aplicării.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind cadrele de restructurare preventivă, a doua șansă și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei 2012/30/UE

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 53 și 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European⁶⁰,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor⁶¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Obiectivul prezentei directive este îndepărtarea obstacolelor din calea exercitării anumitor libertăți fundamentale, cum ar fi libera circulație a capitalurilor și libertatea de stabilire, obstacole rezultate din diferențele dintre prevederile și procedurile naționale referitoare la restructurarea preventivă, insolvență și a doua șansă. În scopul îndepărtării acestor obstacole, prin prezenta directivă se asigură că întreprinderile viabile aflate în dificultăți financiare au acces la cadre naționale eficiente de restructurare preventivă care le permit să continue să funcționeze, că întreprinzătorii supraîndatorați care sunt onești au o a doua șansă datorită remiterii complete de datorie după scurgerea unei perioade de timp rezonabile și că procedurile de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie devin mai eficiente, în special prin scurtarea duratei acestora.
- (2) Restructurarea ar trebui să le permită întreprinderilor aflate în dificultăți financiare să își continue activitatea integral sau parțial, prin schimbarea componenței, a condițiilor sau a structurii activelor și pasivelor sau a structurii capitalului, inclusiv prin vânzarea de active sau a unor părți din activitate. Cadrele de restructurare preventivă ar trebui, mai ales, să le permită întreprinderilor să se restructureze într-un stadiu timpuriu și să evite insolvența. Respectivul cadru ar trebui să asigure mărirea la maximum a valorii pentru creditorii, proprietari și economia în ansamblul său și să prevină pierderile inutile de locuri de muncă și pierderile de cunoștințe și competențe. Ele ar trebui să prevină, de asemenea, acumularea de credite neperformante. În procesul de

⁶⁰ JO C , , p. .

⁶¹ JO C , , p. .

restructurare ar trebui să fie protejate drepturile tuturor părților implicate. În același timp, întreprinderile neviabile care nu au perspective de supraviețuire ar trebui să fie lichidate cât mai repede posibil.

- (3) Între statele membre există diferențe în ceea ce privește numărul de proceduri la care debitorii aflați în dificultăți financiare pot recurge pentru a-și restructura activitatea. Unele state membre dispun de un număr limitat de proceduri, ceea ce înseamnă că întreprinderile sunt în măsură să își restructureze activitatea numai într-o etapă relativ târzie, în contextul procedurilor de insolvență. În alte state membre, restructurarea este posibilă într-o etapă mai timpurie, dar procedurile existente fie nu sunt pe cât de eficiente ar trebui, fie sunt foarte formale, limitând în special posibilitatea de a se recurge la proceduri extrajudiciare. În mod similar, normele naționale care le oferă întreprinzătorilor o a doua șansă, în special cele prin care aceștia obțin remiterea de datoriile angajate în cursul activității lor, diferă de la un stat membru la altul în ceea ce privește perioada premergătoare remiterii de datorie și condițiile pentru remiterea de datorie.
- (4) În numeroase state membre durează mai mult de trei ani până când întreprinzătorii falșiți, dar onești, pot să obțină remiterea de datorie și să o ia de la capăt. Atunci când cadrul pentru a doua șansă este inefficient, întreprinzătorii sunt nevoiți să se mute în alte jurisdicții pentru a o putea lua de la capăt într-o perioadă de timp rezonabilă, ceea ce presupune cheltuieli suplimentare considerabile atât pentru creditorii lor, cât și pentru ei înșiși în calitate de debitori. Perioadele mari de valabilitate ale ordinelor de interdicție care însoțesc deseori procedurile soldate cu remiterea de datorie creează obstacole în calea libertății de a demara și a desfășura o activitate independentă de întreprinzător.
- (5) Durata excesivă a procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie din mai multe state membre este un important factor care stă la baza unor rate scăzute de recuperare și care îi descurajează pe investitori, aceștia ferindu-se să facă afaceri în jurisdicțiile în care procedurile riscă să fie prea îndelungate.
- (6) Toate aceste diferențe se traduc în costuri suplimentare pentru investitori, atunci când aceștia evaluează riscurile debitorilor care se confruntă cu dificultăți financiare în unul sau mai multe state membre, și în costuri de restructurare pentru societățile comerciale cu sedii, creditori sau active în alte state membre, după cum se poate vedea cel mai clar în cazul restructurării unor grupuri internaționale de societăți comerciale. Numeroși investitori susțin că principalul motiv pentru care nu investesc sau nu intră în relații de afaceri cu un partener din afara țării lor de origine este lipsa de securitate din dreptul insolvenței aplicabil în altă țară sau riscul ca procedura de insolvență din altă țară să fie foarte lungă sau complicată.
- (7) Aceste diferențe duc la apariția unor condiții inegale de acces la creditare și a unor rate inegale de recuperare în statele membre. Un grad mai mare de armonizare în domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse este, în consecință, indispensabil pentru buna funcționare a pieței unice, în general, și pentru funcționarea uniunii piețelor de capital, în particular.
- (8) Ar trebui să se elimine, de asemenea, costurile suplimentare de evaluare a riscurilor și de executare silită transfrontalieră pe care le suportă creditorii întreprinzătorilor supraîndatorați care se mută în alt stat membru pentru a beneficia de o a doua șansă într-o perioadă de timp mult mai scurtă. Ar trebui să se reducă, de asemenea, costurile suplimentare pe care le suportă întreprinzătorii care sunt nevoiți să se mute în alt stat membru pentru a beneficia de o a doua șansă. În plus, obstacolele create de perioadele

lungi de valabilitate ale ordinelor de interdicție legate de supraîndatorarea unui întreprinzător reprimă spiritul întreprinzător.

- (9) Obstacolele din calea exercitării libertăților fundamentale nu se limitează la situațiile pur transfrontaliere. Existența unei piețe unice care prezintă un grad tot mai mare de interconectare – în care bunurile, serviciile, capitalul și forța de muncă circulă liber – și o dimensiune digitală tot mai pronunțată înseamnă că foarte puține societăți comerciale sunt pur naționale, dacă se iau în considerare toate elementele relevante, precum baza de clienți, lanțul de aprovizionare, domeniul de activitate, baza de investitori și baza de capital. Chiar și cazurile de insolvență pur naționale ar putea avea un impact asupra funcționării pieței unice, prin așa-numitul efect de domino al insolvențelor, prin care insolvența unei întreprinderi ar putea declanșa alte insolvențe în lanțul de aprovizionare.
- (10) În Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului⁶² sunt abordate aspecte precum competența, recunoașterea și executarea, dreptul aplicabil și cooperarea în cadrul procedurilor de insolvență transfrontaliere, precum și interconectarea registrelor de insolvență. În domeniul de aplicare al acestui regulament intră procedurile de prevenire prin care se încurajează salvarea debitorilor viabili din punct de vedere economic și procedurile prin care întreprinzătorilor li se acordă o a doua șansă. Regulamentul (UE) 2015/848 nu rezolvă însă neconcordanțele dintre respectivele proceduri din dreptul intern. Mai mult, un instrument limitat la cazurile de insolvență transfrontalieră nici nu ar îndepărta toate obstacolele din calea liberei circulații, nici nu ar crea posibilitatea ca investitorii să determine dinainte natura transfrontalieră sau internă a dificultăților financiare pe care debitorul le-ar putea avea în viitor. Este nevoie, așadar, de un instrument care să nu se limiteze la chestiuni de cooperare judiciară, ci să stabilească standarde minime de drept material.
- (11) Este necesar să se reducă cheltuielile de restructurare, atât cele suportate de debitori, cât și cele suportate de creditori. Prin urmare, ar trebui să se reducă diferențele care împiedică restructurarea timpurie a întreprinderilor viabile aflate în dificultăți financiare și care stânjenesc accesul întreprinzătorilor onești la o a doua șansă. S-ar crea astfel un plus de transparență, de securitate juridică și de previzibilitate în Uniune. De asemenea, ar trebui ca în acest fel să se mărească la maximum randamentele obținute de toate tipurile de creditori și de investitori și să se încurajeze investițiile transfrontaliere. O mai mare coerență ar trebui să faciliteze, de asemenea, restructurarea grupurilor de societăți comerciale, indiferent de locul din Uniune în care își au sediul membrii grupului.
- (12) Dacă se îndepărtează barierele din calea restructurării eficiente a întreprinderilor viabile aflate în dificultăți financiare, se contribuie la reducerea la minimum a pierderilor de locuri de muncă și a pierderilor suferite de creditorii din lanțul de aprovizionare și se conservă know-how-ul și competențele, ceea ce este în avantajul economiei în general. Dacă întreprinzătorii pot beneficia mai ușor de o a doua șansă, se evită excluderea acestora de pe piața forței de muncă și li se permite acestora să redemareze activități de întreprinzător, pe baza învățămintelor desprinse din experiențele anterioare. În sfârșit, dacă se reduce durata procedurilor de restructurare, se măresc ratele de recuperare ale creditorilor, dat fiind că trecerea timpului nu ar face, în mod normal, decât să genereze noi pierderi de valoare pentru întreprindere. De asemenea, existența

⁶² Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență (JO L 141, 5.6.2015, p. 19).

unor cadre de insolvență eficiente ar permite o mai bună evaluare a riscurilor pe care le presupun deciziile de acordare și de luare de credite și o adaptare lină a întreprinderilor supraîndatorate, ceea ce ar reduce la minimum costurile economice și sociale pe care le presupune procesul de reducere a gradului de îndatorare.

- (13) Întreprinderile care ar trebui să beneficieze de o abordare mai coerentă la nivelul Uniunii sunt în special întreprinderile mici și mijlocii, dat fiind că ele nu dispun de resursele necesare pentru a face față unor costuri de restructurare ridicate și pentru a beneficia de procedurile de restructurare mai eficiente din unele state membre. Se întâmplă deseori ca întreprinderile mici și mijlocii să nu dispună, mai ales atunci când se confruntă cu dificultăți financiare, de resursele necesare pentru a angaja consultanți profesioniști, ceea ce înseamnă deci că ar trebui să fie introduse instrumente de avertizare timpurie prin care debitorii să fie alertați că trebuie să acționeze urgent. Pentru ca aceste întreprinderi să fie ajutate să se restructureze la costuri scăzute, ar trebui să fie elaborate, la nivel național, modele de planuri de restructurare care să fie puse la dispoziție online. Ar trebui ca debitorii să poată să utilizeze aceste planuri și să le adapteze la nevoile proprii și la particularitățile activității pe care o desfășoară.
- (14) Este indicat să se excludă din domeniul de aplicare al prezentei directive debitorii care sunt întreprinderi de asigurare și de reasigurare, astfel cum sunt definite la articolul 13 punctele 1 și 4 din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁶³, instituții de credit, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁶⁴, firme de investiții și organisme de plasament colectiv, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctele 2 și 7 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, contrapărți centrale, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului⁶⁵, depozitari centrali de titluri de valoare, astfel cum sunt definiți la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁶⁶ și alte instituții financiare și entități enumerate la articolul 1 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁶⁷. Acestea sunt supuse unor regimuri speciale, iar autoritățile naționale de supraveghere au competențe ample de intervenție.

⁶³ Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (JO L 335, 17.12.2009, p. 1).

⁶⁴ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

⁶⁵ Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1).

⁶⁶ Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (JO L 257, 28.8.2014, p. 1).

⁶⁷ Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190).

- (15) Supraîndatorarea consumatorilor este un motiv de mare preocupare economică și socială și este strâns legată de reducerea excedentului de datorie. În plus, deseori este imposibil să se facă o distincție clară între datoriile pe care întreprinzătorul le angajează în calitate de consumator și cele pe care acesta le angajează în calitate de întreprindere. Regimul de a doua șansă pentru întreprinzători nu ar fi eficace dacă întreprinzătorii ar trebui să treacă prin proceduri separate, cu condiții de acces și perioade premergătoare remiterii de datorie diferite, pentru a obține remiterea de datoriile personale angajate în calitate de întreprindere și de datoriile personale angajate în calitate de consumator. Din aceste motive, deși în prezenta directivă nu sunt incluse norme obligatorii referitoare la supraîndatorarea consumatorilor, statele membre ar trebui să poată aplica dispozițiile referitoare la remiterea de datorie și în cazul consumatorilor.
- (16) Cu cât debitorul poate să își detecteze dificultățile financiare și să ia măsurile corespunzătoare mai devreme, cu atât probabilitatea ca acesta să evite o insolvență iminentă este mai mare sau, în cazul unei întreprinderi a cărei viabilitate este compromisă definitiv, cu atât procedura de lichidare este mai bine organizată și mai eficientă. Pentru ca debitorii care încep să se confrunte cu probleme financiare să fie motivați să ia măsuri din vreme, ar trebui să existe, așadar, informații clare despre procedurile de restructurare preventivă și instrumente de avertizare timpurie. Posibilele mecanisme de avertizare timpurie ar trebui să conțină atribuții de contabilitate și de monitorizare pentru debitor sau conducerea debitorului și atribuții de raportare în cadrul acordurilor de împrumut. În plus, părțile terțe care au acces la informații relevante, cum ar fi contabilii, autoritățile fiscale și autoritățile de asigurări sociale, ar putea fi motivate sau obligate în temeiul dreptului intern să semnaleze evoluțiile negative.
- (17) Debitorii ar trebui să dispună de un cadru de restructurare care să le permită să se ocupe de dificultățile lor financiare într-o stadiu timpuriu, când pare probabil că insolvența poate fi prevenită și continuarea activității asigurată. Acest cadru de restructurare ar trebui să fie disponibil înainte ca debitorii să fie declarați insolvenți în temeiul dreptului intern, adică înainte ca debitorii să îndeplinească condițiile de intrare în procedura de insolvență colectivă, care în mod normal presupune desistarea totală a debitorului și numirea unui lichidator. Prin urmare, participarea la negocieri și dispunerea unei suspendări a cererilor de executare silită nu ar trebui să fie condiționate de trecerea unui test de viabilitate. Mai degrabă, viabilitatea unei întreprinderi ar trebui să fie evaluată, de cele mai multe ori, de către creditorii afectați care acceptă cu majoritate anumite ajustări ale creanțelor lor. Cu toate acestea, pentru a se evita utilizarea abuzivă a procedurii, dificultățile financiare ale debitorului ar trebui să reflecte probabilitatea insolvenței, iar planul de restructurare ar trebui să aibă capacitatea de a preveni insolvența debitorului și de a asigura viabilitatea întreprinderii.
- (18) În scopul promovării eficienței și al reducerii întârzierilor și a costurilor, cadrele naționale de restructurare preventivă ar trebui să conțină proceduri flexibile prin care implicarea autorităților judiciare sau administrative să fie limitată la ceea ce este necesar și proporțional pentru protejarea intereselor creditorilor și ale altor părți interesate care ar putea fi afectate. În scopul evitării costurilor inutile și al reflectării caracterului timpuriu al procedurii, debitorii ar trebui, în principiu, să păstreze controlul asupra activelor lor și a activității lor curente. Numirea unui practician în restructurare, indiferent dacă este vorba de un mediator care sprijină negocierea unui plan de restructurare sau de un practician în insolvență care supraveghează acțiunile

debitorului, nu ar trebui să aibă loc în toate cazurile, ci numai în cele în care circumstanțele sau nevoile specifice ale debitorului fac necesar acest lucru. De asemenea, pentru deschiderea procedurii de restructurare nu ar trebui să fie neapărat nevoie de un ordin judecătoresc, această procedură putând să fie neoficială, dacă nu sunt afectate drepturile unor părți terțe. Supravegherea ar trebui totuși să fie asigurată într-un anumit grad în situațiile în care ea este necesară pentru protejarea intereselor legitime ale unuia sau mai multor creditori ori ale unei alte părți interesate. Aceste situații sunt în special cele în care autoritatea judiciară sau administrativă dispune suspendarea generală a cererilor individuale de executare silită sau în care este necesar ca claselor disidente de creditori să li se impună un plan de restructurare.

- (19) Debitorul ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita autorității judiciare sau administrative emiterea unui ordin de suspendare provizorie a cererilor individuale de executare silită, prin care să se suspende și obligația de a introduce o acțiune pentru deschiderea procedurii de insolvență, atunci când cererile respective ar putea să aibă efecte defavorabile asupra negocierilor și să compromită perspectivele de restructurare a activității debitorului. Suspendarea cererilor de executare silită ar putea fi generală, adică aplicabilă tuturor creditorilor, sau specifică, adică aplicabilă numai anumitor creditori. Pentru a se asigura echilibrul corect între drepturile debitorului și cele ale creditorilor, suspendarea ar trebui să fie dispusă pentru o perioadă de maximum patru luni. În cazurile complexe de restructurare ar putea fi necesară însă o perioadă mai mare. Statele membre pot decide ca autoritatea judiciară sau administrativă să poată dispune prelungirea acestei perioade în cazurile respective, cu condiția să existe dovezi că negocierile asupra planului de restructurare avansează și că creditorii nu sunt prejudiciați în mod abuziv. Pentru a dispune noi prelungiri, autoritatea judiciară sau administrativă ar trebui să fie convinsă că probabilitatea ca planul de restructurare să fie adoptat este foarte ridicată. Statele membre ar trebui să se asigure că cererile de prelungire a duratei inițiale a suspendării sunt introduse într-un termen rezonabil, astfel încât autoritatea judiciară sau administrativă să poată lua o decizie în timpul convenit. În cazul în care autoritatea judiciară sau administrativă nu ia o decizie cu privire la prelungirea unei suspendări a executărilor silite înainte ca aceasta să expire, suspendarea ar trebui să înceteze să mai producă efecte începând cu data la care expiră. Din motive de securitate juridică, durata totală a suspendării ar trebui să fie limitată la douăsprezece luni.
- (20) Pentru a se asigura că creditorii nu sunt lezați, suspendarea nu ar trebui să fie dispusă sau, dacă a fost dispusă, ea nu ar trebui să fie prelungită sau ar trebui să fie anulată atunci când creditorii sunt prejudiciați în mod abuziv prin suspendarea executărilor silite. Când determină dacă creditorilor le-a fost cauzat un prejudiciu abuziv, autoritățile judiciare sau administrative pot să verifice dacă prin suspendare se va păstra valoarea totală a masei bunurilor, dacă debitorul acționează cu rea-credință sau cu intenția de a cauza prejudicii sau dacă acesta acționează în general împotriva așteptărilor legitime ale masei credentiale generale. Se consideră că un creditor sau o clasă de creditori sunt prejudiciați în mod abuziv prin suspendare atunci când, de exemplu, creanțele lor sunt tratate ca urmare a suspendării într-un mod considerabil mai puțin favorabil decât dacă suspendarea nu ar fi fost dispusă sau când creditorul este pus într-o situație mai dezavantajoasă decât alți creditori aflați într-o poziție similară.
- (21) Pe durata suspendării, creditorii cărora li se aplică suspendarea nu ar trebui să fie autorizați nici să refuze execuția contractelor cu titlu executoriu, să rezilieze, să accelereze sau să modifice în alt fel aceste contracte, dacă debitorul continuă să îndeplinească obligațiile care îi revin în temeiul respectivelor contracte. Încetarea

anticipată ar afecta capacitatea întreprinderii de a-și continua activitatea în cursul negocierilor de restructurare, în special atunci când este vorba de contracte de utilități esențiale, cum ar fi serviciile de gaze, energie electrică, apă, telecomunicații și plăți cu cardul. În scopul de a se proteja interesele legitime ale creditorilor și de a se asigura că activitatea creditorilor din lanțul de aprovizionare este perturbată cât mai puțin posibil, suspendarea ar trebui totuși să se aplice numai în privința creanțelor născute înainte de dispunerea suspendării. În scopul de a realiza cu succes restructurarea, debitorul ar trebui să plătească, în cursul normal al activității, creanțele aparținând și datorate creditorilor neafecți de suspendare și creanțele aparținând creditorilor afectați de suspendare care se nasc după dispunerea suspendării.

- (22) Când debitorul intră în procedura de insolvență, este posibil ca unii furnizori să aibă dreptul contractual de a rezilia contractul de furnizare numai pe motivul insolvenței (clauzele de rezoluțiune). Același lucru ar putea fi valabil și când debitorul formulează o cerere de măsuri de restructurare preventivă. Atunci când clauzele de acest fel sunt invocate deși debitorul se află doar în stadiul de negociere a unui plan de restructurare sau de solicitare a unui ordin de suspendare a executărilor silite sau când ele privesc un eveniment legat de suspendare, încetarea anticipată ar putea avea un impact negativ asupra activității debitorului și a salvării cu succes a acesteia. Prin urmare, atunci când suspendarea este dispusă de o autoritate administrativă sau judiciară, este necesar ca creditorii cărora li se aplică suspendarea să nu fie autorizați să invoce clauze de rezoluțiune care fac referire la negocierile asupra unui plan de restructurare sau la un eveniment similar legat de suspendare.
- (23) Creditorii ar trebui să aibă dreptul de a contesta suspendarea dispusă de o autoritate administrativă sau judiciară. Când suspendarea nu mai este necesară pentru facilitarea adoptării unui plan de restructurare, de exemplu pentru că este clar că restructurarea nu se bucură de susținerea majorității creditorilor, după cum se prevede în dreptul intern, creditorii ar trebui să aibă, de asemenea, dreptul de a cere anularea suspendării.
- (24) Toți creditorii afectați de planul de restructurare și, când acest lucru este prevăzut în dreptul intern, deținătorii de titluri de capital ar trebui să aibă drept de vot asupra adoptării unui plan de restructurare. Părțile neafectate de planul de restructurare nu ar trebui să aibă drepturi de vot în legătură cu planul, iar aprobarea acestuia ar trebui să fie posibilă fără sprijinul părților respective. Votul poate lua forma unei proceduri de vot oficiale sau a unei proceduri de consultare și ajungere la un acord cu majoritatea prevăzută a părților afectate. Atunci când votul ia forma procedurii de consultare și ajungere la un acord, ar trebui totuși ca părților afectate al căror acord nu a fost necesar să le fie oferită posibilitatea de a se alătura la planul de restructurare.
- (25) Pentru a se asigura că drepturile care sunt în linii mari similare sunt tratate în mod echitabil și că planurile de restructurare pot fi adoptate fără prejudicierea abuzivă a drepturilor părților afectate, părțile afectate ar trebui să fie tratate în clase separate care să reflecte criteriile de împărțire în clase prevăzute în dreptul intern. O cerință minimă este aceea că creditorii garantați ar trebui să fie tratați întotdeauna într-o clasă separată de cea a creditorilor negarantați. Este posibil ca în dreptul intern să se prevadă că creanțele se pot împărți în creanțe garantate și creanțe negarantate, în funcție de valoarea garanțiilor. Este posibil, de asemenea, ca dreptul intern să conțină norme specifice de împărțire în clase pentru cazurile în care creditorii nediversificați sau creditorii deosebit de vulnerabili în alt mod, cum ar fi lucrătorii sau furnizorii mici, ar beneficia de respectiva împărțire în clase. Drepturile interne ar trebui să asigure, în orice caz, tratamentul adecvat al chestiunilor de importanță deosebită pentru împărțirea în clase, cum ar fi creanțele părților cu legături între ele, și ar trebui să conțină norme

referitoare la tratamentul creanțelor condiționale și al creanțelor contestate. Autoritatea judiciară sau administrativă ar trebui să examineze împărțirea în clase atunci când planul de restructurare este depus spre confirmare, dar statele membre ar putea prevedea ca autoritatea respectivă să aibă posibilitatea de a examina împărțirea în clase și mai devreme, în cazul în care întreprinderea care propune planul solicită validarea sau îndrumări în prealabil.

- (26) În dreptul intern ar trebui să se stabilească majoritățile necesare, astfel încât minoritatea părților afectate din fiecare clasă să nu poată împiedica adoptarea unui plan de restructurare care nu le prejudiciază în mod abuziv drepturile și interesele. Fără o normă a majorității obligatorie pentru creditorii garantați disidenți, restructurarea timpurie ar fi imposibilă în numeroase cazuri, de exemplu atunci când este nevoie de o restructurare financiară, dar întreprinderea este altfel viabilă. Pentru a se asigura că rolul pe care părțile îl au în adoptarea planurilor de restructurare este proporțional cu interesele pe care le dețin în întreprindere, majoritatea necesară ar trebui să se bazeze pe quantumul creanțelor creditorilor sau al intereselor deținătorilor de titluri de capital din fiecare clasă dată.
- (27) Prin „criteriul respectării intereselor creditorilor” se poate asigura că niciun creditor disident nu se va găsi prin planul de restructurare într-o situație mai puțin favorabilă decât în caz de lichidare, indiferent dacă aceasta din urmă se realizează prin fragmentare sau prin vânzarea întreprinderii ca întreprindere în activitate. Criteriul ar trebui să fie aplicat în toate cazurile în care un plan trebuie confirmat pentru a fi obligatoriu pentru creditorii disidenți sau, eventual, pentru clasele disidente de creditori.
- (28) Deși ar trebui să se considere întotdeauna că un plan de restructurare este adoptat dacă este susținut de majoritatea necesară din fiecare clasă afectată, un plan de restructurare care nu este susținut de majoritatea necesară din fiecare clasă afectată ar putea totuși să fie confirmat de o autoritate judiciară sau administrativă dacă el este susținut de cel puțin o clasă afectată de creditori și dacă nu prejudiciază în mod abuziv clasele disidente (mecanismul de impunere a unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase). Mai precis, planul ar trebui să respecte regula de prioritate absolută prin care se asigură că o clasă disidentă de creditori este plătită integral înainte ca o clasă inferioară să beneficieze de repartizări sau să își păstreze vreun interes în cadrul planului de restructurare. Regula de prioritate absolută servește drept bază pentru valoarea care urmează să fie repartizată creditorilor în cadrul restructurării. Consecința imediată a regulii de prioritate absolută este că nicio clasă de creditori nu poate primi sau păstra, în cadrul planului de restructurare, valori sau beneficii economice care depășesc totalul creanțelor sau al intereselor clasei respective. Cu ajutorul regulii de prioritate absolută se poate determina, prin comparație cu structura capitalului întreprinderii aflate în restructurare, repartizarea valorii pe care părțile urmează să o primească în cadrul planului de restructurare pe baza valorii întreprinderii în calitate de întreprindere în activitate.
- (29) Interesele legitime ale acționarilor și ale altor deținători de titluri de capital ar trebui să fie protejate, dar statele membre ar trebui să se asigure și că acționarii nu blochează în mod disproporționat adoptarea planurilor de restructurare care ar permite debitorului să revină la viabilitate. De exemplu, adoptarea unui plan de restructurare nu ar trebui să fie condiționată de acordul deținătorilor de titluri de capital fără drept la bani, adică deținătorii de titluri de capital care, în cazul unei evaluări a întreprinderii, nu ar primi nicio plată și nicio altă formă de retribuție dacă s-ar aplica ordinea normală a priorităților de lichidare. Statele membre pot recurge la diferite mijloace pentru

îndeplinirea acestui obiectiv, de exemplu refuzând deținătorilor de titluri de capital dreptul de vot asupra unui plan de restructurare. Cu toate acestea, atunci când deținătorii de titluri de capital au drept de vot asupra unui plan de restructurare, autoritatea judiciară sau administrativă ar trebui să poată confirma planul în ciuda diferenței de opinie a uneia sau mai multor clase de deținători de titluri de capital, printr-un mecanism de impunere a unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase. Ar putea fi necesare mai multe clase de deținători de titluri de capital în cazurile în care există diferite clase de titluri de participare cu diferite drepturi. Deținătorii de titluri de capital în întreprinderile mici și mijlocii care nu sunt numai investitori, ci și proprietari, și care contribuie la întreprindere în alte moduri, cum ar fi prin cunoștințele și competențele lor de management, s-ar putea să nu fie motivați să se restructureze în aceste condiții. Din acest motiv, mecanismul de impunere a unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase ar trebui să rămână opțional pentru întreprinderea care propune planul.

- (30) Este necesar ca planul de restructurare să fie confirmat de o autoritate judiciară sau administrativă, în acest fel asigurându-se că reducerea drepturilor creditorilor sau a intereselor deținătorilor de titluri de capital este proporțională cu beneficiile aduse de restructurare și că respectivii creditori și deținători de titluri de capital au acces la o cale de atac eficientă. Autoritatea judiciară sau administrativă ar trebui, prin urmare, să respingă planurile în cazul cărora s-a stabilit că tentativa de restructurare reduce drepturile creditorilor și deținătorilor de titluri de capital disidenți sub valoarea pe care aceștia se așteaptă în mod rezonabil să o primească în cazul lichidării întreprinderii debitorului, indiferent dacă aceasta din urmă se realizează prin fragmentare sau prin vânzarea întreprinderii ca întreprindere în activitate, ceea ce depinde de circumstanțele fiecărui debitor. Cu toate acestea, atunci când planul este confirmat printr-un mecanism de impunere a unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase, regula de prioritate absolută ar trebui să fie aplicată în funcție de valoarea determinată a întreprinderii care, spre deosebire de valoarea determinată a lichidării ca întreprindere în activitate, este valoarea activității debitorului pe termen mai lung. Valoarea determinată a întreprinderii este, de regulă, mai mare decât valoarea lichidării ca întreprindere în activitate deoarece se ține cont de faptul că întreprinderea își continuă activitatea și contractele cu cea mai mică perturbare posibilă, beneficiază de încrederea creditorilor financiari, a acționarilor și a clienților, continuă să genereze venituri și limitează impactul asupra lucrătorilor.
- (31) Este posibil ca reușita unui plan de restructurare să depindă adesea de existența resurselor financiare necesare pentru a se sprijini, în primul rând, funcționarea întreprinderii pe durata negocierilor de restructurare și, în al doilea rând, punerea în aplicare a planului de restructurare, după ce acesta a fost confirmat. Finanțările noi și finanțările intermediare ar trebui, prin urmare, să fie exceptate de la acțiunile în anularea transferului patrimonial prin care se urmărește ca aceste finanțări să fie declarate nule, anulabile sau neexecutabile pe motivul că ar fi în detrimentul masei credale în contextul unor proceduri de insolvență ulterioare. Drepturile interne ale insolvenței în care se prevede că pot fi introduse acțiuni în anularea transferului patrimonial dacă și atunci când debitorul intră în cele din urmă în insolvență și că noii împrumutători sunt pasibili de sancțiuni civile, administrative sau penale pentru că acordă credite unor debitori aflați în dificultate financiară afectează disponibilitatea finanțărilor necesare pentru negocierea și punerea în aplicare cu succes a planului de restructurare. Spre deosebire de finanțările noi, care ar trebui să fie confirmate de către o autoritate judiciară sau administrativă în cadrul unui plan de restructurare, finanțările intermediare sunt acordate părților fără ca acestea să știe dacă planul va fi confirmat

sau nu în cele din urmă. Dacă protecția finanțării intermediare ar fi limitată la cazurile în care planul este adoptat de creditori sau confirmat de o autoritate judiciară sau administrativă, s-ar descuraja furnizarea de finanțări intermediare. Pentru a se preveni eventualele abuzuri, ar trebui să fie protejate numai finanțările care sunt necesare în mod rezonabil și imediat pentru ca întreprinderea debitorului să continue să funcționeze sau să supraviețuiască ori pentru ca valoarea respectivei întreprinderi să fie menținută sau îmbunătățită în așteptarea confirmării planului. Garanțiile minime prevăzute pentru finanțările intermediare și finanțările noi sunt protecția împotriva acțiunilor în anularea transferului patrimonial și protecția împotriva răspunderii personale. Cu toate acestea, pentru ca noii împrumutători să fie încurajați să își asume riscul mai mare de a investi într-un debitor viabil aflat în dificultăți financiare, ar putea fi necesar să se prevadă noi stimulente, cum ar fi să se acorde prioritate finanțărilor respective, cel puțin față de creanțele negarantate din eventualele proceduri de insolvență ulterioare.

- (32) Părțile afectate care sunt interesate ar trebui să aibă posibilitatea de a ataca decizia de confirmare a unui plan de restructurare. Pentru a se asigura eficacitatea planului, pentru a se reduce lipsa de securitate și pentru a se evita întârzierile nejustificate, căile de atac nu ar trebui totuși să aibă efecte suspensive asupra punerii în aplicare a unui plan de restructurare. În cazul în care se stabilește că unii creditori aflați în minoritate au fost lezați în mod nejustificat prin plan, statele membre ar trebui să ia în considerare posibilitatea ca, în loc să respingă planul, să prevadă compensarea bănească a respectivilor creditori disidenți, plătită de către debitor sau de către creditorii care au votat pentru plan.
- (33) În scopul de a se promova o cultură a recurgerii timpurii la restructurările preventive, este de dorit ca și tranzacțiile întreprinse cu bună-credință și strâns legate de adoptarea sau punerea în aplicare a unui plan de restructurare să beneficieze de protecție împotriva acțiunilor în anularea transferului patrimonial în eventualele proceduri de insolvență ulterioare. Tranzacțiile efectuate în vederea negocierilor asupra unui plan de restructurare și strâns legate de acestea ar putea fi, de exemplu, vânzarea unei filiale, prin care întreprinderea aflată în dificultăți financiare ar putea obține capitalul necesar pentru a-și continua activitatea în cursul negocierilor de restructurare. Tranzacțiile prin care se promovează condițiile planului de restructurare sau care sunt strâns legate de condițiile respective ar putea avea loc atunci când debitorul angajează acțiunile dintr-o filială pentru a garanta un nou împrumut inclus în plan sau când efectuează o conversie a creanțelor în acțiuni/părți sociale care este prevăzută în plan. Prin această protecție ar trebui să se mărească securitatea în privința tranzacțiilor efectuate cu întreprinderi despre care se știe că se află în dificultate și să se îndepărteze teama creditorilor și a investitorilor că toate tranzacțiile de felul respectiv ar putea fi declarate nule în cazul în care restructurarea nu reușește.
- (34) Lucrătorii ar trebui să beneficieze de protecția deplină asigurată de dreptul muncii în toate procedurile de restructurare preventivă. În mod concret, prezenta directivă nu aduce atingere drepturilor lucrătorilor care sunt garantate prin Directiva 98/59/CE a Consiliului⁶⁸, Directiva 2001/23/CE a Consiliului⁶⁹, Directiva 2002/14/CE a

⁶⁸ Directiva 98/59/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective (JO L 225, 12.8.1998, p. 16).

Parlamentului European și a Consiliului⁷⁰, Directiva 2008/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁷¹ și Directiva 2009/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁷². Obligațiile referitoare la informarea și consultarea lucrătorilor din dispozițiile naționale de punere în aplicare a directivelor sus-menționate rămân neatinse. Același lucru este valabil și pentru obligațiile de informare și consultare a reprezentanților lucrătorilor cu privire la decizia de a recurge la un cadru de restructurare preventivă, în conformitate cu Directiva 2002/14/CE. Dată fiind necesitatea de a asigura un nivel corespunzător de protecție a lucrătorilor, statele membre ar trebui, în principiu, să nu permită ca executarea silită a creanțelor neachitate ale lucrătorilor, astfel cum sunt definite în Directiva 2008/94/CE, să facă obiectul unei suspendări, indiferent dacă acestea s-au născut înainte sau după data dispunerii suspendării. Suspendarea ar trebui să fie permisă în aceste cazuri numai pentru sumele și perioada pentru care plata creanțelor de acest fel este garantată efectiv prin alte mijloace în temeiul dreptului intern. În cazul în care statele membre extind acoperirea garanției de plată a creanțelor neachitate ale lucrătorilor stabilită prin Directiva 2008/94/CE la procedurile de restructurare preventivă stabilite în prezenta directivă, exceptarea executării silite a creanțelor lucrătorilor de la suspendare nu se mai justifică în măsura acoperită de garanția respectivă. În cazul în care dreptul intern prevede restricții de aplicare a răspunderii instituțiilor de garantare, în ceea ce privește durata garanției sau suma plătită către lucrători, lucrătorii ar trebui să aibă posibilitatea de a cere executarea silită a creanțelor lor față de angajator pentru orice deficit chiar și în perioada de suspendare a executărilor silite.

- (35) Atunci când planul de restructurare presupune transferul unei părți din întreprindere sau din activitate, drepturile lucrătorilor care decurg dintr-un contract de muncă sau dintr-un raport de muncă, printre care, în special, dreptul la salariu, ar trebui să fie menținute în conformitate cu articolele 3 și 4 din Directiva 2001/23/CE, fără a se aduce atingere normelor specifice aplicabile în cazul unor proceduri de insolvență, prevăzute la articolul 5 din directivă, și, în special, posibilităților permise prin articolul 5 alineatul (2) din directivă. Mai mult, pe lângă dreptul la informare și dreptul la consultare, inclusiv cu privire la deciziile care ar putea duce la modificări importante în organizarea muncii sau în relațiile contractuale, în vederea obținerii unui acord asupra deciziilor de această natură, și fără a se aduce atingere acestor drepturi, care sunt garantate prin Directiva 2002/14/CE, lucrătorii afectați de planul de restructurare ar trebui să aibă, în temeiul prezentei directive, dreptul de vot asupra

⁶⁹ Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități (JO L 82, 22.3.2001, p. 16).

⁷⁰ Directiva 2002/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2002 de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană (JO L 80, 23.3.2002, p. 29).

⁷¹ Directiva 2008/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 privind protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvenței angajatorului (JO L 283, 28.10.2008, p. 36).

⁷² Directiva 2009/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind instituirea unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a lucrătorilor în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară (JO L 122, 16.5.2009, p. 28).

planului. În ceea ce privește votarea planului de restructurare, statele membre pot decide să încadreze lucrătorii într-o clasă separată de alte clase de creditori.

- (36) Pentru a se încuraja și mai mult restructurările preventive, este important să se asigure că directorii nu sunt abătuți de la exercitarea unei judecăți rezonabile de afaceri sau de la asumarea unor riscuri comerciale rezonabile, în special atunci când prin acestea s-ar îmbunătăți perspectivele de restructurare ale activităților potențial viabile. Atunci când întreprinderea cunoaște dificultăți financiare, directorii ar trebui să ia o serie de măsuri, cum ar fi solicitarea de consultanță profesională, inclusiv cu privire la restructurare și insolvență, recurgând, de exemplu, la instrumentele de avertizare timpurie, când acestea există, protejarea activelor societății, pentru a mări la maximum valoarea și a preveni pierderea de active esențiale, luarea în considerare a structurii și funcțiilor activității pentru a examina viabilitatea și a reduce cheltuielile, neangajarea societății în tipurile de tranzacție care ar putea face obiectul unor acțiuni în anularea transferului patrimonial, cu excepția cazurilor în care există o justificare comercială corespunzătoare, continuarea desfășurării de schimburi comerciale, atunci când este indicat să se procedeze în acest fel în vederea măririi la maximum a valorii întreprinderii ca întreprindere în activitate, purtarea de negocieri cu creditorii și intrarea în proceduri de restructurare preventivă. Atunci când debitorul se apropie de insolvență, este important ca interesele legitime ale creditorilor să fie protejate împotriva deciziilor de management care ar putea avea un impact asupra constituirii masei bunurilor debitorului, în special în cazul în care deciziile respective ar putea avea ca efect diminuarea într-o și mai mare măsură a valorii masei bunurilor care pot fi utilizate în eforturile de restructurare sau repartizate creditorilor. Este necesar, prin urmare, ca în aceste circumstanțe directorii să nu întreprindă, cu intenție sau din gravă neglijență, nicio acțiune care ar genera un câștig personal în detrimentul părților interesate, să nu își dea acordul pentru încheierea de tranzacții subevaluate și să nu întreprindă nicio acțiune care ar duce la crearea unei preferințe arbitrare pentru una sau mai multe părți interesate în defavoarea altora. În sensul prezentei directive, prin directori ar trebui să se înțeleagă persoanele responsabile cu luarea deciziilor care privesc gestionarea societății.
- (37) Dat fiind că posibilitățile unei a doua șanse diferă de la un stat membru la altul, întreprinzătorii supraîndatorați ar putea fi motivați să se mute în alte state membre pentru a beneficia de o mai scurtă perioadă premergătoare remiterii de datorie sau de condiții mai atrăgătoare la remiterea de datorie, ceea ce creează o insecuritate juridică și costuri suplimentare pentru creditorii care doresc să își recupereze creanțele. În plus, efectele falimentului, în special stigmatul social, consecințele juridice, cum ar fi ordinele prin care întreprinzătorilor li se interzice să demareze și să desfășoare activități de întreprinzător, și incapacitatea persistentă de a-și plăti datoriile constituie importanți factori de descurajare pentru întreprinzătorii care doresc să înființeze o întreprindere sau să beneficieze de o a doua șansă, deși este dovedit faptul că întreprinzătorii care au dat faliment au mai multe șanse să aibă succes a doua oară. Prin urmare, ar trebui să fie luate măsuri de reducere a efectelor negative pe care supraîndatorarea și falimentul le au asupra întreprinzătorilor, în special prin autorizarea unei remiteri complete de datorie după scurgerea unei anumite perioade de timp și prin limitarea perioadei de valabilitate a ordinelor de interdicție emise ca urmare a supraîndatorării debitorului.
- (38) Prevederea unei perioade scurte până la remiterea de datorie sau până la încetarea interdicției nu este indicată în toate circumstanțele, cum ar fi cazurile în care debitorul este neonest sau a acționat cu rea-credință. Statele membre ar trebui să pună la

dispoziția autorităților judiciare sau administrative orientări clare cu privire la modul în care trebuie evaluată onestitatea unui întreprinzător. De exemplu, atunci când stabilesc dacă debitorul a fost neonest, autoritățile judiciare sau administrative pot lua în considerare circumstanțe precum natura și volumul datoriilor, data la care acestea au fost angajate, eforturile depuse de debitor pentru a-și onora datoriile și pentru a-și îndeplini obligațiile legale, cum ar fi cerințele publice în materie de licențe și de contabilitate corectă, și acțiunile întreprinse de debitor pentru a contracara recursurile creditorilor. Ordinele de interdicție pot avea o valabilitate mai mare sau nedeterminată în situațiile în care întreprinzătorul exercită anumite profesii considerate sensibile în statele membre sau a fost condamnat pentru activități infracționale. În situațiile de acest fel, întreprinzătorii ar putea beneficia de remiterea de datorie, dar tot nu ar avea dreptul să exercite o anumită profesie pentru o perioadă de timp mai lungă sau nedeterminată.

- (39) Este necesar să se mențină și să se mărească transparența procedurilor și previzibilitatea că acestea vor avea consecințe care sunt favorabile pentru menținerea activităților și pentru acordarea unei a doua șanse către întreprinzători sau care permit lichidarea eficientă a întreprinderilor neviabile. Este necesar, de asemenea, să se reducă durata excesivă a procedurilor de insolvență din numeroase state membre, prin care se creează insecuritate juridică pentru creditori și investitori și rate scăzute de recuperare. În sfârșit, având în vedere mecanismele de cooperare îmbunătățită între instanțe și practicieni în cazurile transfrontaliere, instituite prin Regulamentul (UE) 2015/848, este necesar ca profesionalismul tuturor actorilor implicați să fie adus la niveluri similare în toată Uniunea. Pentru îndeplinirea acestor obiective, statele membre ar trebui să se asigure că membrii corpurilor judiciare și administrative sunt formați corespunzător și au cunoștințe și competențe de specialitate și experiență în materie de insolvență. Specializarea magistraților ar trebui să permită luarea unor decizii cu un impact economic și social potențial semnificativ într-o perioadă scurtă de timp și nu ar trebui să însemne că magistrații trebuie să se ocupe exclusiv cu cazuri de restructurare, de insolvență și de a doua șansă. Un mod eficient de îndeplinire a acestor obiective ar putea fi, de exemplu, crearea unor instanțe sau camere specializate, în conformitate cu prevederile naționale care reglementează organizarea sistemului judiciar.
- (40) Statele membre ar trebui să se asigure că practicienii din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse care sunt numiți de autoritățile judiciare sau administrative sunt formați și supravegheați corespunzător în îndeplinirea sarcinilor lor, că sunt numiți într-un mod transparent, cu respectarea deplină a necesității de a asigura proceduri eficiente, și că își îndeplinesc sarcinile cu integritate. Practicienii ar trebui, de asemenea, să respecte coduri de conduită voluntare menite să asigure un nivel adecvat de calificare și formare, transparența atribuțiilor practicienilor și norme pentru stabilirea remunerației acestora, încheierea unei asigurări de răspundere civilă profesională și stabilirea unor mecanisme de supraveghere și de reglementare care să includă un regim corespunzător și eficace de sancționare a celor care nu își îndeplinesc atribuțiile. Aceste standarde ar putea fi atinse, în principiu, fără a fi nevoie să se creeze noi profesii și calificări.
- (41) Pentru a reduce și mai mult durata procedurilor și, în același timp, pentru a asigura o mai bună participare a creditorilor la procedurile de restructurare, insolvență și remitere de datorie, precum și pentru a asigura condiții similare pentru creditori, indiferent de locul din Uniune în care aceștia își au sediul, statele membre ar trebui să instituie mijloace de comunicare la distanță în procedurile judiciare. Ar trebui să fie

posibil, prin urmare, ca diferitele etape procedurale, cum ar fi declararea creanțelor de către creditori, trimiterea de notificări de către debitor sau de către practicienii din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse, votarea unui plan de restructurare sau introducerea unei căi de atac, să aibă loc pe cale electronică. Recunoașterea transfrontalieră a acestor comunicări ar trebui să respecte Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁷³.

- (42) Este important să se adune date fiabile cu privire la rezultatele procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie, în vederea monitorizării modului în care prezenta directivă este transpusă și aplicată. Prin urmare, statele membre ar trebui să culeagă și să reunească date suficiente de detaliate pentru a putea evalua cu acuratețe modul în care directiva funcționează în practică.
- (43) Stabilitatea piețelor financiare se bazează în mare măsură pe contractele de garanție financiară fără transfer de proprietate, în special atunci când garanția reală este constituit în legătură cu participarea la sisteme desemnate sau la operațiuni de bancă centrală și când marjele sunt constituite la contrapărți centrale (CPC-uri). Dat fiind că valoarea instrumentelor financiare oferite drept gaj poate fi foarte volatilă, aceste instrumente ar trebui valorificate rapid, înainte ca valoarea lor să scadă. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să nu aducă atingere Directivei 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998⁷⁴, Directivei 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁷⁵ și Regulamentului (UE) nr. 648/2012⁷⁶.
- (44) Eficacitatea procesului de adoptare și de punere în aplicare a planului de restructurare nu ar trebui să fie compromisă de normele din dreptul societăților comerciale. Prin urmare, statele membre ar trebui să deroge de la cerințele stabilite în Directiva 2012/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁷⁷ care se referă la obligațiile de a convoca o adunare generală și de a acorda acționarilor existenți dreptul de preemțiune asupra acțiunilor oferite în măsura și pe durata în care acest lucru este necesar pentru ca acționarii să nu contracareze eforturile de restructurare abuzând de drepturile de care beneficiază în temeiul Directivei 2012/30/UE. Statele membre nu ar trebui să fie obligate să deroge, complet sau pentru o perioadă de timp limitată, de la normele din dreptul societăților comerciale, cu condiția să se asigure că cerințele din dreptul societăților comerciale menționate mai sus nu au capacitatea de a compromite eficacitatea procesului de restructurare sau să dispună de alte instrumente, la fel de eficiente, prin care asigură că acționarii nu previn în mod nejustificat adoptarea sau punerea în aplicare a unui plan de restructurare prin care s-ar restabili viabilitatea

⁷³ Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE (JO L 257, 28.8.2014, p. 73).

⁷⁴ Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare (JO L 166, 11.6.1998, p. 45).

⁷⁵ Directiva 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iunie 2012 privind contractele de garanție financiară (JO L 168, 27.6.2002, p. 43).

⁷⁶ Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1).

⁷⁷ Directiva 2012/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora (JO L 315, 14.11.2012, p. 74).

întreprinderii. În acest context, statele membre ar trebui să acorde o atenție deosebită eficacității dispozițiilor referitoare la suspendarea cererilor de executare silită și la confirmarea planului de restructurare care nu ar trebui să fie afectate de convocarea sau rezultatele adunărilor generale ale acționarilor. Prin urmare, Directiva 2012/30/UE ar trebui modificată în consecință.

- (45) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative⁷⁸, statele membre se angajează ca în cazurile justificate să însoțească notificarea măsurilor de transpunere cu unul sau mai multe documente în care este explicată relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că transmiterea unor astfel de documente este justificată.
- (46) În privința stabilirii unui formular de comunicare a datelor și a modificării ulterioare a acestuia, Comisia ar trebui să primească competențe de executare. Aceste competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁷⁹.
- (47) Obiectivele prezentei directive nu pot fi îndeplinite în mod satisfăcător de către statele membre acționând pe cont propriu, deoarece diferențele dintre cadrele naționale de restructurare și de insolvență ar continua să ridice obstacole în calea liberei circulații a capitalurilor și a libertății de stabilire, ci pot fi îndeplinite mai bine la nivelul Uniunii, ceea ce înseamnă că Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este enunțat la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la același articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor în chestiune,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

TITLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

- (1) Prezenta directivă stabilește norme cu privire la:
- (a) procedurile de restructurare preventivă la care pot recurge debitorii aflați în dificultate financiară când există probabilitatea insolvenței;
 - (b) procedurile care conduc la remiterea datoriilor angajate de întreprinzătorii supraîndatorați și care le permit acestora să demareze o nouă activitate;

⁷⁸ JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

⁷⁹ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (c) măsurile prin care se mărește atât eficiența procedurilor menționate la literele (a) și (b), cât și eficiența procedurilor de insolvență.
- (2) Prezenta directivă nu se aplică în cazul procedurilor menționate la alineatul (1) dacă debitorii vizați sunt:
- (a) întreprinderi de asigurare și întreprinderi de reasigurare, astfel cum sunt definite la articolul 13 punctele 1 și 4 din Directiva 2009/138/CE;
 - (b) instituții de credit, astfel cum sunt definite la articolul 4 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
 - (c) firme de investiții și organisme de plasament colectiv, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctele 2 și 7 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
 - (d) contrapărți centrale, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 648/2012;
 - (e) depozitari centrali de titluri de valoare, astfel cum sunt definiți la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014;
 - (f) alte instituții financiare și entități enumerate la articolul 1 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2014/59/UE;
 - (g) persoane fizice care nu sunt întreprinzători.
- (3) Statele membre pot să lărgescă domeniul de aplicare al procedurilor menționate la alineatul (1) litera (b) și să includă în acesta persoanele fizice supraîndatorate care nu sunt întreprinzători.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (1) „procedură de insolvență” înseamnă procedura de insolvență colectivă care presupune desistarea parțială sau totală a debitorului și numirea unui lichidator;
- (2) „restructurare” înseamnă schimbarea componenței, a condițiilor sau a structurii activelor și pasivelor debitorului sau a oricărei alte părți a structurii capitalului debitorului, inclusiv a capitalului social, sau o combinație a acestor elemente, inclusiv vânzarea de active sau de părți din activitate, obiectivul fiind ca întreprinderea să poată continua în tot sau în parte;
- (3) „părți afectate” înseamnă creditorii sau clasele de creditori și, dacă dreptul intern o prevede, deținătorii de titluri de capital ale căror creanțe sau interese sunt afectate de un plan de restructurare;
- (4) „suspendare a cererilor individuale de executare silită” înseamnă suspendarea provizorie a dreptului creditorului de a executa silit creanțele față de debitor pe baza unei decizii adoptate de autoritatea judiciară sau administrativă;
- (5) „contracte cu titlu executoriu” înseamnă contractele dintre debitor și unul sau mai mulți creditori în temeiul cărora ambele părți au încă obligații de îndeplinit la data deciziei de suspendare a cererilor individuale de executare silită;
- (6) „împărțire în clase” înseamnă gruparea creditorilor și a deținătorilor de titluri de capital care sunt afectați de un plan de restructurare în așa fel încât să se

reflecte drepturile aferente creanțelor și intereselor afectate și rangul de prioritate al acestora, ținându-se cont de posibilele drepturi la plată, drepturi de retenție și acorduri încheiate între creditori care preexistau și de regimul aplicat acestora în cadrul planului de restructurare;

- (7) „impunere a unui plan de restructurare în ciuda creditorilor disidenți” înseamnă confirmarea de către o autoritate judiciară sau administrativă a unui plan de restructurare care este susținut de majoritatea, ca valoare, a creditorilor sau de majoritatea, ca valoare, a creditorilor din fiecare clasă, în ciuda disidenței minorității creditorilor sau a minorității creditorilor din fiecare clasă;
- (8) „impunere a unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase” înseamnă confirmarea de către o autoritate judiciară sau administrativă a unui plan de restructurare în ciuda disidenței uneia sau mai multor clase afectate de creditori;
- (9) „criteriul respectării intereselor creditorilor” înseamnă că niciun creditor disident nu trebuie să se găsească prin planul de restructurare într-o situație mai puțin favorabilă decât în caz de lichidare, indiferent dacă aceasta din urmă se realizează prin fragmentare sau prin vânzarea întreprinderii ca întreprindere în activitate;
- (10) „regulă de prioritate absolută” înseamnă că o clasă disidentă de creditori trebuie satisfăcută integral înainte ca o clasă inferioară să beneficieze de repartizări sau să își păstreze vreun interes în cadrul planului de restructurare;
- (11) „finanțare nouă” înseamnă orice fond nou, acordat de un creditor existent sau nou, care este necesar pentru punerea în aplicare a unui plan de restructurare și care este convenit în planul de restructurare respectiv și confirmat ulterior de către o autoritate judiciară sau administrativă;
- (12) „finanțare intermediară” înseamnă orice fond, acordat de un creditor existent sau nou, care este necesare în mod rezonabil și imediat pentru ca întreprinderea debitorului să poată funcționa în continuare sau să supraviețuiască sau pentru ca valoarea respectivei întreprinderi să fie păstrată sau mărită în așteptarea confirmării planului de restructurare;
- (13) „întreprinzător supraîndatorat” înseamnă o persoană fizică care desfășoară o activitate comercială, economică, meșteșugărească sau profesională și a cărei incapacitate de a-și achita datoriile la scadență nu este doar temporară;
- (14) „remitere completă de datorie” înseamnă că datoriile neachitate sunt anulate ca urmare a unei proceduri care constă în valorificarea activelor și/sau un plan de rambursare/plată;
- (15) „practician în domeniul restructurării” înseamnă orice persoană sau organism desemnat de către o autoritate judiciară sau administrativă să îndeplinească una sau mai multe dintre următoarele sarcini:
 - (a) asistarea debitorului sau a creditorilor la întocmirea sau negocierea unui plan de restructurare;
 - (b) supravegherea activității debitorului în cursul negocierii unui plan de restructurare și raportarea către autoritatea judiciară sau administrativă;
 - (c) preluarea parțială a controlului asupra activelor sau a afacerilor debitorului în cursul negocierilor.

Articolul 3

Avertizarea timpurie

- (1) Statele membre se asigură că debitorii și întreprinzătorii au acces la instrumente de avertizare timpurie care permit detectarea situațiilor de deteriorare a unei activități și prin care debitorului sau întreprinzătorului i se semnalează că trebuie să ia măsuri urgente.
- (2) Statele membre se asigură că debitorii și întreprinzătorii au acces la informațiile relevante cu privire la disponibilitatea instrumentelor de avertizare timpurie și a oricărui alt mijloc de restructurare timpurie sau de obținere a unei remiteri de datorie personală la care pot recurge și că informațiile respective sunt actualizate, clare, concise și ușor de utilizat.
- (3) Statele membre pot să limiteze accesul prevăzut la alineatele (1) și (2) la întreprinderile mici și mijlocii sau la întreprinzători.

TITLUL II

Cadrelle de restructurare preventivă

Capitolul 1

Disponibilitatea cadrelor de restructurare preventivă

Articolul 4

Disponibilitatea cadrelor de restructurare preventivă

- (1) Statele membre se asigură că, atunci când există probabilitatea insolvenței, debitorii aflați în dificultate financiară au acces la un cadru eficace de restructurare preventivă care le permite să își restructureze datoriile sau activitatea, să revină la viabilitate și să evite insolvența.
- (2) Cadrele de restructurare preventivă pot fi constituite din una sau mai multe proceduri sau măsuri.
- (3) Statele membre trebuie să introducă dispoziții prin care implicarea autorităților judiciare sau administrative să fie limitată la ceea ce este necesar și proporțional, astfel încât să fie protejate drepturile tuturor persoanelor afectate.
- (4) Cadrele de restructurare preventivă trebuie să fie disponibile la cererea debitorilor sau la cererea creditorilor cu acordul debitorilor.

Capitolul 2

Facilitarea negocierilor asupra planurilor de restructurare preventivă

Articolul 5

Debitorul în posesie

- (1) Statele membre se asigură că debitorii care recurg la proceduri de restructurare preventivă își păstrează, total sau cel puțin parțial, controlul asupra activelor lor și asupra activității lor curente.
- (2) Nu trebuie să fie obligatoriu ca autoritatea judiciară sau administrativă să numească un practician în domeniul insolvenței în fiecare caz.
- (3) Statele membre pot să prevadă numirea unui practician în domeniul restructurării în următoarele cazuri:
 - (a) când debitorul beneficiază de suspendarea generală a cererilor individuale de executare silită, în conformitate cu articolul 6;
 - (b) când planul de restructurare trebuie să fie confirmat de o autoritate judiciară sau administrativă prin impunerea unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase, în conformitate cu articolul 11.

Articolul 6

Suspendarea cererilor individuale de executare silită

- (1) Statele membre se asigură că debitorii care negociază un plan de restructurare cu creditorii lor pot beneficia de suspendarea cererilor individuale de executare silită dacă și în măsura în care suspendarea este necesară pentru sprijinirea negocierilor asupra unui plan de restructurare.
- (2) Statele membre se asigură că suspendarea cererilor individuale de executare silită poate fi dispusă pentru toate tipurile de creditori, inclusiv creditorii garantați și creditorii privilegiați. Suspendarea poate fi generală, adică aplicabilă tuturor creditorilor, sau restrânsă, adică aplicabilă unuia sau mai multor creditori separați, în conformitate cu dreptul intern.
- (3) Alineatul (2) nu se aplică în cazul creanțelor neachitate ale lucrătorilor, mai puțin dacă și în măsura în care statele membre asigură prin alte mijloace că plata creanțelor de acest fel este garantată la un nivel de protecție cel puțin echivalent cu cel prevăzut în dispozițiile interne relevante de transpunere a Directivei 2008/94/CE.
- (4) Statele membre limitează durata suspendării cererilor individuale de executare silită la maximum patru luni.
- (5) Statele membre pot totuși să permită ca autoritățile judiciare sau administrative să prelungească durata inițială a suspendării cererilor individuale de executare silită sau

să dispună o nouă suspendare a cererilor individuale de executare silită, la cererea debitorului sau a creditorilor. Prolungirea duratei sau dispunerea unei noi suspendări este posibilă numai dacă există dovezi că:

- (a) s-au înregistrat progrese relevante în negocierile asupra planului de restructurare; și
 - (b) prin continuarea suspendării cererilor individuale de executare silită nu se prejudiciază în mod abuziv drepturile sau interesele vreuneia dintre părțile afectate.
- (6) Orice nouă prelungire se acordă numai dacă sunt îndeplinite condițiile menționate la alineatul (5) literele (a) și (b) și dacă circumstanțele cazului indică o mare probabilitate ca planul de restructurare să fie adoptat.
- (7) Durata totală a suspendării cererilor individuale de executare silită, cu tot cu prelungiri și reînnoiri, nu poate să depășească douăsprezece luni.
- (8) Statele membre se asigură că autoritățile judiciare sau administrative pot să anuleze, total sau parțial, suspendarea cererilor individuale de executare silită:
- (a) când este evident că o proporție din creditorii care, în temeiul dreptului intern, ar putea bloca adoptarea planului de restructurare nu susțin continuarea negocierilor; sau
 - (b) la cererea debitorului sau a practicianului în domeniul restructurării.
- (9) Statele membre se asigură că, în situația în care un creditor separat sau o singură clasă de creditori este sau ar fi prejudiciată în mod abuziv de o suspendare a cererilor individuale de executare silită, autoritatea judiciară sau administrativă poate decide, la cererea creditorilor în chestiune, să nu dispună suspendarea cererilor individuale de executare silită sau să anuleze suspendarea cererilor individuale de executare silită care a fost deja dispusă în privința creditorului respectiv sau a clasei respective de creditori.

Articolul 7

Consecințele suspendării cererilor individuale de executare silită

- (1) Dacă obligația de declarare a insolvenței, pe care debitorul o are în temeiul dreptului intern, se naște în cursul perioadei de suspendare a cererilor individuale de executare silită, respectiva obligație se suspendă pe durata suspendării.
- (2) Dacă există o suspendare generală aplicabilă tuturor creditorilor, nu pot fi deschise proceduri de insolvență la cererea unuia sau mai multor creditori.
- (3) Statele membre pot să deroge de la alineatul (1) în cazul în care debitorul nu mai dispune de lichidități și, prin urmare, nu mai are capacitatea de a-și achita datoriile care ajung la scadență în cursul perioadei de suspendare. În acest caz, statele membre se asigură că procedurile de restructurare nu încetează automat și că, atunci când examinează perspectivele de încheiere a unui acord cu privire la un plan de restructurare reușit în perioada suspendării, autoritatea judiciară sau administrativă poate să decidă amânarea deschiderii procedurii de insolvență și menținerea beneficiului suspendării cererilor individuale de executare silită.
- (4) Statele membre se asigură că, pe durata suspendării, creditorii cărora li se aplică suspendarea nu refuză execuția contractelor cu titlu executoriu, nu reziliază, nu

acelerează și nu modifică în alt fel aceste contracte în detrimentul debitorului pentru datoriile care s-au născut înaintea suspendării. Statele membre pot limita aplicarea prezentei dispoziții la contractele esențiale care sunt necesare pentru continuarea activității curente.

- (5) Statele membre se asigură că creditorii nu refuză execuția contractelor cu titlu executoriu, nu reziliază, nu accelerează și nu modifică în alt fel aceste contracte în detrimentul debitorului în virtutea unei clauze contractuale care conține astfel de măsuri numai pe motivul intrării debitorului în negocieri de restructurare, al unei cereri de suspendare a cererilor individuale de executare silită, al dispunerii suspendării sau al altui eveniment similar legat de suspendare.
- (6) Statele membre se asigură că nimic nu împiedică debitorul să plătească, în cursul normal al activității, creanțele aparținând și datorate creditorilor neafecțați și creanțele aparținând creditorilor afectați care se nasc după dispunerea suspendării și care continuă să se nască pe toată durata suspendării.
- (7) Statele membre nu trebuie să prevadă ca debitorii să își declare insolvența dacă la sfârșitul perioadei de suspendare nu s-a ajuns la un acord cu privire la planul de restructurare, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite celelalte condiții prevăzute în dreptul intern pentru declararea insolvenței.

Capitolul 3

Planurile de restructurare

Articolul 8

Conținutul planurilor de restructurare

- (1) Statele membre prevăd că planurile de restructurare depuse la autoritatea judiciară sau administrativă spre confirmare trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:
 - (a) identitatea debitorului sau a întreprinderii debitorului pentru care se propune planul de restructurare;
 - (b) o estimare a valorii curente a debitorului sau a întreprinderii debitorului, precum și o expunere a cauzelor și dimensiunii dificultăților financiare ale debitorului;
 - (c) identitatea părților afectate, numite individual sau descrise în raport cu una sau mai multe categorii de datorie, precum și creanțele sau interesele acestora care sunt vizate de planul de restructurare;
 - (d) clasele în care au fost grupate părțile afectate în scopul adoptării planului, alături de logica acestei împărțiri și informații cu privire la valorile respective ale creditorilor și ale membrilor fiecărei clase;
 - (e) identitatea părților neafectate, numite individual sau descrise în raport cu una sau mai multe categorii de datorie, alături de o expunere a motivelor pentru care propunerea nu îi afectează;

- (f) clauzele planului, care cuprind următoarele, fără a se limita la acestea:
 - (i) durata propusă;
 - (ii) orice propunere prin care datoriile sunt reeșalonate, anulate sau convertite în alte forme de obligație;
 - (iii) orice finanțare nouă prevăzută în cadrul planului de restructurare;
 - (g) un aviz sau o expunere de motive din partea persoanei responsabile cu propunerea planului de restructurare, în care se explică de ce întreprinderea este viabilă și în ce mod punerea în aplicare a planului propus va permite probabil debitorului să evite insolvența și să revină la viabilitate pe termen lung și în care se precizează eventualele condiții prealabile necesare pentru reușita planului respectiv.
- (2) Statele membre trebuie să pună la dispoziție online un model de plan de restructurare. Modelul respectiv trebuie să conțină cel puțin informațiile prevăzute în dreptul intern și să ofere informații generale, dar concrete, despre modul în care trebuie să fie utilizat. Modelul se pune la dispoziție în limba sau limbile oficiale ale statului membru. Statele membre trebuie să facă eforturi să pună la dispoziție modelul în alte limbi, în special în limbile utilizate în afacerile internaționale. Modelul trebuie să fie astfel conceput, încât să poată fi adaptat la necesitățile și circumstanțele fiecărui caz.
- (3) Părțile sunt libere să aleagă dacă utilizează sau nu modelul de plan de restructurare.

Articolul 9

Adoptarea planurilor de restructurare

- (1) Statele membre se asigură că toți creditorii afectați au dreptul de vot asupra adoptării unui plan de restructurare. Statele membre pot să acorde dreptul de vot și deținătorilor de titluri de capital care sunt afectați, în conformitate cu articolul 12 alineatul (2).
- (2) Statele membre se asigură că părțile afectate sunt tratate în clase separate care reflectă criteriile de împărțire în clase. Împărțirea în clase se realizează astfel încât fiecare clasă să cuprindă creanțe sau interese cu drepturi care sunt suficient de similare pentru a justifica considerarea membrilor unei clase drept un grup omogen cu comunitate de interese. Cerința minimă este ca creanțele garantate și creanțele negarantate să fie tratate în clase separate atunci când se adoptă un plan de restructurare. Statele membre pot să prevadă, de asemenea, ca lucrătorii să fie tratați într-o clasă separată proprie.
- (3) Împărțirea în clase se examinează de către autoritatea judiciară sau administrativă în momentul depunerii cererii de confirmare a planului de restructurare.
- (4) Se consideră că planul de restructurare este adoptat de părțile afectate dacă se obține majoritatea, ca quantum al creanțelor și intereselor părților respective, în fiecare clasă. Statele membre stabilesc majoritățile necesare pentru adoptarea unui plan de restructurare, care nu trebuie să depășească în niciun caz 75 % din quantumul creanțelor și intereselor din fiecare clasă.

- (5) Statele membre pot să prevadă ca votarea unui plan de restructurare să ia forma unei proceduri de consultare și ajungere la un acord cu majoritatea prevăzută a părților afectat din fiecare clasă.
- (6) În cazul în care nu se obține majoritatea necesară în una sau mai multe clase disidente de votanți, planul poate fi totuși confirmat dacă respectă cerințele pentru impunerea unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase, astfel cum sunt stabilite la articolul 11.

Articolul 10

Confirmarea planurilor de restructurare

- (1) Statele membre se asigură că următoarele planuri de restructurare pot să devină obligatorii pentru părți numai dacă sunt confirmate de o autoritate judiciară sau administrativă:
 - (a) planurile de restructurare care afectează interesele părților afectate disidente;
 - (b) planurile de restructurare care prevăd finanțări noi.
- (2) Statele membre se asigură că condițiile în care planul de restructurare poate fi confirmat de către autoritatea judiciară sau administrativă sunt precizate cu claritate și cuprind cel puțin următoarele:
 - (a) planul de restructurare a fost adoptat în conformitate cu articolul 9 și a fost notificat tuturor creditorilor cunoscuți care ar putea fi afectați de acesta;
 - (b) planul de restructurare îndeplinește criteriul respectării intereselor creditorilor;
 - (c) toate eventualele finanțări noi sunt necesare pentru punerea în aplicare a planului de restructurare și niciuna dintre ele nu prejudiciază în mod abuziv interesele creditorilor.
- (3) Statele membre se asigură că autoritățile judiciare sau administrative pot să refuze confirmarea planului de restructurare, dacă acesta nu are perspective rezonabile de prevenire a insolvenței debitorului și de asigurare a viabilității întreprinderii.
- (4) Atunci când planul de restructurare trebuie să fie confirmat de o autoritate judiciară sau administrativă pentru a deveni obligatoriu, statele membre se asigură că decizia aferentă se adoptă fără întârzieri nejustificate după introducerea cererii de confirmare și în orice caz în maximum 30 de zile de la introducerea cererii.

Articolul 11

Impunerea unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase

- (1) Statele membre se asigură că un plan de restructurare care nu este aprobat de fiecare clasă de părți afectate poate să fie confirmat de către o autoritate judiciară sau

administrativă la propunerea unui debitor sau a unui creditor care are acordul debitorului și să devină obligatoriu pentru una sau mai multe clase disidente, dacă:

- (a) îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 10 alineatul (2);
 - (b) a fost aprobat de cel puțin o clasă de creditori afectați, cu excepția unei clase de deținători de titluri de capital și a oricărei alte clase care, în cazul unei evaluări a întreprinderii, nu ar primi nicio plată și nicio altă formă de retribuție dacă s-ar aplica ordinea normală a priorităților de lichidare;
 - (c) respectă regula de prioritate absolută.
- (2) Statele membre pot modifica numărul minim de clase afectate care este necesar pentru aprobarea planului și este prevăzut la alineatul (1) litera (b).

Articolul 12

Deținătorii de titluri de capital

- (1) Statele membre se asigură că, atunci când există probabilitatea insolvenței, acționarii și alți deținători de titluri de capital cu interese în întreprinderea debitorului nu previn în mod nejustificat adoptarea sau punerea în aplicare a unui plan de restructurare prin care s-ar restabili viabilitatea întreprinderii.
- (2) Pentru îndeplinirea obiectivului prevăzut la alineatul (1), statele membre pot să prevadă ca deținătorii de titluri de capital să formeze singuri una sau mai multe clase distincte și ca acestora să le fie acordat dreptul de vot asupra adoptării planurilor de restructurare. În acest caz, adoptarea și confirmarea planurilor de restructurare se supun mecanismului de impunere a unui plan de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase, astfel cum este prevăzut la articolul 11.

Articolul 13

Determinarea valorii de către autoritatea judiciară sau administrativă

- (1) În cazul în care planul de restructurare este contestat pe motivul unei presupuse neîndepliniri a criteriului respectării intereselor creditorilor, autoritatea judiciară sau administrativă determină valoarea de lichidare.
- (2) Valoarea de întreprindere este determinată de către autoritatea judiciară sau administrativă pe baza valorii întreprinderii ca întreprindere în activitate în următoarele cazuri:
- (a) când pentru adoptarea planului de restructurare este necesar să se recurgă la impunerea planului de restructurare în ciuda disidenței creditorilor din mai multe clase;
 - (b) când planul de restructurare este contestat pe motivul unei presupuse nerespectări a regulii de prioritate absolută.

- (3) Statele membre se asigură că sunt numiți experți calificați în mod corespunzător care asistă autoritățile judiciare sau administrative, când este necesar și indicat, la determinarea valorii, inclusiv în cazul în care creditorul contestă valoarea garanției.
- (4) Statele membre se asigură că depunerea contestațiilor menționate la alineatele (1), (2) și (3) se poate face la autoritatea judiciară sau administrativă la care a fost depusă cererea de confirmare a planului de restructurare sau în contextul unei căi de atac introduse împotriva unei decizii de confirmare a unui plan de restructurare.

Articolul 14

Efectele planurilor de restructurare

- (1) Statele membre se asigură că planurile de restructurare confirmate de o autoritate judiciară sau administrativă sunt obligatorii pentru fiecare parte indicată în plan.
- (2) Creditorii care nu sunt implicați în adoptarea planului de restructurare nu sunt afectați de acesta.

Articolul 15

Căile de atac

- (1) Statele membre se asigură că împotriva deciziei prin care planul de restructurare este confirmat de o autoritate judiciară se poate introduce o cale de atac la autoritatea judiciară superioară și că împotriva deciziei prin care planul de restructurare este confirmat de o autoritate administrativă se poate introduce o cale de atac la o autoritate judiciară.
- (2) Căile de atac se soluționează în procedură accelerată.
- (3) Căile de atac introduse împotriva deciziei de confirmare a unui plan de restructurare nu pot să aibă efecte suspensive asupra executării planului respectiv.
- (4) Statele membre se asigură că, atunci când admite o cale de atac introdusă în temeiul alineatului (3), autoritatea judiciară poate:
 - (a) să respingă planul de restructurare; sau
 - (b) să confirme planul și să acorde creditorilor disidenți compensații bănești plătibile de către debitor sau de către creditorii care au votat pentru plan.

CAPITOLUL 4

Protecția finanțărilor noi, a finanțărilor intermediare și a altor tranzacții legate de restructurare

Articolul 16

Protecția finanțărilor noi și a finanțărilor intermediare

- (1) Statele membre se asigură că finanțările noi și finanțările intermediare sunt încurajate și protejate în mod adecvat. În mod concret, finanțările noi și finanțările intermediare nu pot să fie declarate nule, anulabile sau neexecutabile pe motivul că ar fi în detrimentul masei credale în contextul unor proceduri de insolvență ulterioare, cu excepția cazului în care tranzacțiile de acest fel au fost efectuate în mod fraudulent sau cu rea-credință.
- (2) Statele membre pot să le acorde persoanelor care oferă finanțări noi sau intermediare dreptul ca, în contextul unor proceduri de insolvență ulterioare, să aibă prioritate la plată față de alți creditori care ar avea, altfel, creanțe superioare sau egale în bani sau active. În aceste cazuri, statele membre prevăd că finanțările noi și finanțările intermediare au un rang de prioritate superior cel puțin creanțelor creditorilor negarantați obișnuiți.
- (3) Persoanele care oferă finanțări noi sau intermediare într-un proces de restructurare sunt scutite de răspunderea civilă, administrativă și penală în contextul insolvenței ulterioare a debitorului, cu excepția cazului în care finanțările de acest fel au fost acordate în mod fraudulent sau cu rea-credință.

Articolul 17

Protecția altor tranzacții legate de restructurare

- (1) Statele membre se asigură că tranzacțiile efectuate în sprijinul negocierii unui plan de restructurare confirmat de către o autoritate judiciară sau administrativă sau strâns legate de negocierile de acest fel nu pot să fie declarate nule, anulabile sau neexecutabile pe motivul că ar fi în detrimentul masei credale în contextul unor proceduri de insolvență ulterioare, cu excepția cazului în care tranzacțiile de acest fel au fost efectuate în mod fraudulent sau cu rea-credință.
- (2) Din tranzacțiile care beneficiază de protecția menționată la alineatul (1) fac parte:
 - (a) plata unor taxe și costuri rezonabile pentru negocierea, adoptarea, confirmarea sau punerea în aplicare a unui plan de restructurare;
 - (b) plata unor taxe și costuri rezonabile pentru consultanța profesională solicitată în legătură cu oricare dintre aspectele unui plan de restructurare;
 - (c) plata salariilor lucrătorilor pentru munca deja prestată;

- (d) orice alte plăți și achitări necesare și rezonabile efectuate în cursul normal al activității;
 - (e) tranzacții precum creditele noi, contribuțiile financiare sau transferurile parțiale de active, efectuate în afara cursului normal al activității în vederea negocierilor asupra unui plan de restructurare și strâns legate de acestea.
- (3) Statele membre pot să prevadă ca tranzacțiile menționate la alineatul (2) litera (e) să fie aprobate de un practician în domeniul restructurării sau de o autoritate judiciară sau administrativă pentru a beneficia de protecția menționată la alineatul (1).
- (4) Statele membre se asigură că tranzacțiile, plățile, conversiile de creanțe în acțiuni/părți sociale, garanțiile sau gajurile efectuate în sprijinul punerii în aplicare a unui plan de restructurare confirmat de către o autoritate judiciară sau administrativă sau strâns legate de punerea în aplicare nu pot să fie declarate nule, anulabile sau neexecutabile pe motivul că ar fi în detrimentul masei credale în contextul unor proceduri de insolvență ulterioare, cu excepția cazului în care tranzacțiile de acest fel au fost efectuate în mod fraudulent sau cu rea-credință, indiferent dacă se consideră că aceste tranzacții au fost efectuate în cursul normal al activității.

CAPITOLUL 5

Atribuțiile directorilor în legătură cu negocierile asupra unui plan de restructurare preventivă

Articolul 18

Atribuțiile directorilor

Statele membre stabilesc norme pentru a asigura că, atunci când există probabilitatea insolvenței, directorii au următoarele obligații:

- (a) luarea de măsuri imediate pentru reducerea la minimum a pierderilor suferite de creditori, lucrători, acționari și alte părți interesate;
- (b) respectarea deplină a intereselor creditorilor și ale altor părți interesate;
- (c) luarea de măsuri rezonabile pentru evitarea insolvenței;
- (d) evitarea adoptării, cu intenție sau din gravă neglijență, a unei conduite care amenință viabilitatea întreprinderii.

TITLUL III

A DOUA ȘANSĂ PENTRU ÎNTREPRINZĂTORI

Articolul 19

Accesul la remiterea de datorie

- (1) Statele membre se asigură că întreprinzătorii supraîndatorați pot să obțină remiterea completă de datorie în conformitate cu prezenta directivă.
- (2) Statele membre în care remiterea completă de datorie este condiționată de o rambursare parțială a datoriei de către întreprinzător se asigură că obligația de rambursare aferentă se bazează pe situația specifică a întreprinzătorului și, în special, că ea este proporțională cu venitul de care întreprinzătorul se poate lipsi în perioada premergătoare remiterii de datorie.

Articolul 20

Perioada premergătoare remiterii de datorie

- (1) Perioada de timp după care întreprinzătorii supraîndatorați pot să obțină remiterea completă de datorie nu poate să depășească trei ani calculați de la:
 - (a) data la care autoritatea judiciară sau administrativă a luat o decizie în privința cererii de deschidere a procedurii de descărcare, în cazul unei proceduri care se soldează cu lichidarea activelor întreprinzătorului supraîndatorat; sau
 - (b) data la care a început punerea în aplicare a planului de rambursare, în cazul unei proceduri care cuprinde și un plan de rambursare.
- (2) Statele membre se asigură că, după scurgerea perioadei premergătoare remiterii de datorie, întreprinzătorii supraîndatorați obțin remiterea de datorie fără a trebui să depună din nou o cerere la autoritatea judiciară sau administrativă.

Articolul 21

Perioada de interdicție

Statele membre se asigură că, atunci când întreprinzătorii supraîndatorați obțin remiterea de datorie în conformitate cu prezenta directivă, orice interdicție de demarare sau exercitare a unei activități comerciale, economice, meșteșugărești sau profesionale care are legătură cu supraîndatorarea întreprinzătorului încetează să producă efecte cel mai târziu la sfârșitul perioadei premergătoare remiterii de datorie, fără a trebui ca întreprinzătorul să depună din nou o cerere la autoritatea judiciară sau administrativă.

Articolul 22

Restricțiile

- (1) Prin derogare de la articolele 19, 20 și 21, statele membre pot să mențină sau să introducă dispoziții prin care accesul la remiterea de datorie este restricționat sau prin care sunt stabilite perioade mai lungi pentru obținerea remiterii complete de datorie sau perioade de interdicție mai lungi dacă există anumite circumstanțe bine definite și dacă aceste restricții sunt justificate de un interes general, în special atunci când:
 - (a) întreprinzătorul supraîndatorat a acționat în mod neonest sau cu rea-credință față de creditorii în momentul supraîndatorării sau în timpul colectării datoriilor;
 - (b) întreprinzătorul supraîndatorat nu respectă un plan de rambursare sau orice altă obligație legală care vizează protejarea intereselor creditorilor;
 - (c) accesul la procedurile de remitere de datorie este abuziv;
 - (d) accesul la procedurile de remitere de datorie este repetat într-o anumită perioadă de timp.
- (2) Statele membre pot să prevadă ca perioadele premergătoare remiterii de datorie să fie mai lungi în cazurile în care reședința principală a întreprinzătorului supraîndatorat este exclusă de la o eventuală valorificare a activelor, în scopul de a proteja mijloacele de subzistență ale întreprinzătorului supraîndatorat și ale familiei acestuia.
- (3) Statele membre pot să excludă de la posibilitatea de remitere anumite categorii de datorii, cum ar fi datoriile garantate și datoriile rezultate în urma sentințelor penale sau a răspunderii delictuale, sau să stabilească o perioadă premergătoare remiterii mai lungă în cazurile în care aceste excluderi sau perioade mai lungi sunt justificate de un interes general.
- (4) Prin derogare de la articolul 21, statele membre pot să prevadă ca perioadele de interdicție să fie mai lungi sau nedeterminate în cazul în care întreprinzătorul supraîndatorat este membru al unei profesii cu norme etice specifice sau în cazul în care interdicțiile au fost dispuse de o instanță în cadrul procedurii penale.

Articolul 23

Consolidarea procedurilor referitoare la datoriile profesionale și personale

- (1) Statele membre se asigură că, în cazul în care întreprinzătorul supraîndatorat are atât datorii profesionale, angajate în cursul activității sale comerciale, economice, meșteșugărești sau profesionale, cât și datorii personale, angajate în afara activităților respective, toate datoriile sunt tratate, în scopul obținerii unei remiteri, în cadrul unei singure proceduri.
- (2) Statele membre pot să deroge de la alineatul (1) și să prevadă că datoriile profesionale și datoriile personale se tratează în proceduri separate, în măsura în care aceste proceduri pot fi coordonate în scopul obținerii unei remiteri în conformitate cu prezenta directivă.

TITLUL IV

Măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de a doua șansă

Articolul 24

Autoritățile judiciare și administrative

- (1) Statele membre se asigură că membrii autorităților judiciare și administrative care se ocupă cu cazuri de restructurare, de insolvență și de a doua șansă beneficiază de formare inițială și continuă la un nivel care corespunde responsabilităților lor.
- (2) Atunci când de cazurile de restructurare, de insolvență și de a doua șansă se ocupă autoritățile judiciare, statele membre se asigură, fără a aduce atingere independenței justiției și diferențelor din organizarea sistemelor judiciare din Uniune, că aceste cazuri sunt tratate cu eficiență, ceea ce asigură derularea rapidă a procedurilor, și că magistrații responsabili dispun de cunoștințele, competențele și specializarea necesare.

Articolul 25

Practicienii din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse

- (1) Statele membre se asigură că mediatorii, practicienii în insolvență și alți practicieni numiți în cazurile de restructurare, de insolvență și de a doua șansă beneficiază de formarea inițială și continuă de care au nevoie pentru a-și furniza serviciile în mod eficace, imparțial, independent și competent față de părțile terțe.
- (2) Statele membre încurajează, prin orice mijloace pe care le consideră potrivite, elaborarea unor coduri voluntare de conduită și respectarea acestora de către practicienii din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse, precum și alte mecanisme eficace de control pentru furnizarea acestor servicii.

Articolul 26

Numirea practicienilor din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse

- (1) Statele membre se asigură că procesul de numire, revocare și demisie a practicienilor din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse este clar, previzibil și corect și că îndeplinește, în special, cerințele stabilite la alineatele (2), (3) și (4).
- (2) Statele membre se asigură că criteriile de numire și motivele din care o persoană nu ar putea fi numită practician în domeniul insolvenței sunt clare și transparente.

- (3) În cazul în care practicienii din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse sunt numiți de autoritatea judiciară sau administrativă, statele membre se asigură că există criterii clare și transparente pentru modul în care autoritatea judiciară sau administrativă selectează practicienii. Când se selectează un practician în domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse pentru un anumit caz, trebuie să se țină seama în mod convenit de experiența acestuia și de cunoștințele și competențele sale de specialitate. Dacă este cazul, debitorii și creditorii trebuie să fie consultați în legătură cu selectarea practicianului.
- (4) În procedurile de restructurare și de insolvență cu elemente transfrontaliere trebuie să se țină seama în mod convenit atât de capacitatea practicianului de a comunica și a coopera cu practicienii în insolvență și autoritățile judiciare sau administrative din alte țări, cât și de resursele umane și administrative de care dispune practicianul.

Articolul 27

Supravegherea și remunerarea practicienilor din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse

- (1) Statele membre trebuie să introducă structuri corespunzătoare de supraveghere și de reglementare pentru a asigura că activitatea practicienilor din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse este supravegheată în mod corespunzător. Aceste structuri de supraveghere și de reglementare trebuie să includă și un regim eficace de sancționare a practicienilor care nu își îndeplinesc atribuțiile.
- (2) Statele membre se asigură că onorariile percepute de practicienii din domeniul restructurării, al insolvenței și al celei de a doua șanse se supun unor norme prin care se stimulează finalizarea promptă și eficientă a procedurilor, cu luarea cuvenită în considerare a complexității cazului. Statele membre se asigură că există proceduri corespunzătoare cu garanții integrate prin care eventualele litigii legate de remunerare să poată fi soluționate cu promptitudine.

Articolul 28

Utilizarea mijloacelor electronice de comunicare

- (1) Statele membre se asigură că următoarele acțiuni pot fi întreprinse pe cale electronică, inclusiv în situații transfrontaliere:
- (a) declararea creanțelor;
 - (b) depunerea planurilor de restructurare sau de rambursare la autoritățile judiciare sau administrative;
 - (c) comunicările către creditorii;
 - (d) votarea planurilor de restructurare;
 - (e) introducerea căilor de atac.

TITLUL V

Monitorizarea procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie

Articolul 29

Culegerea datelor

- (1) În vederea obținerii unor statistici anuale fiabile, statele membre culeg și reunesc la nivel național date referitoare la:
- (a) numărul de proceduri deschise, pendinte și finalizate, defalcate pe:
 - (i) proceduri de restructurare preventivă;
 - (ii) proceduri de insolvență, cum ar fi procedurile de lichidare;
 - (iii) proceduri soldate cu remiterea completă de datorie a persoanelor fizice;
 - (b) durata procedurii de la deschidere până la achitare, pe tipuri de procedură (restructurare preventivă, insolvență, remitere de datorie);
 - (c) proporția fiecărui tip de rezultat în cadrul fiecărei proceduri de insolvență sau de restructurare, inclusiv numărul de proceduri pentru care s-a introdus o cerere de deschidere, dar care nu au fost deschise din lipsa fondurilor necesare în patrimoniul debitorului;
 - (d) cheltuielile medii stabilite de autoritatea judiciară sau administrativă în fiecare procedură, în euro;
 - (e) ratele de recuperare ale creditorilor garantați și negarantați, precum și numărul de proceduri în care rata de recuperare totală a fost cuprinsă între zero și maximum două procente pentru fiecare tip de procedură menționată la litera (a);
 - (f) numărul de debitori pentru care au fost efectuate procedurile menționate la litera (a) punctul (i) și pentru care, în termen de trei ani de la finalizarea procedurilor respective, a fost efectuată oricare dintre procedurile menționate la litera (a) punctele (i) și (ii);
 - (g) numărul de debitori pentru care au fost efectuate o procedură de tipul celor menționate la litera (a) punctul (iii) și, ulterior, o altă procedură de acest tip sau oricare dintre celelalte proceduri menționate la litera (a).

În sensul literei (e) de la primul paragraf, ratele de recuperare se calculează după deducerea costurilor, iar în câmpurile de date anonimizate se introduc atât rata de recuperare finală, cât și rata de recuperare defalcată pe durata recuperării.

- (2) Statele membre defalchează statisticile menționate la alineatul (1) pe:
- (a) dimensiuni ale debitorilor implicați, determinate în funcție de numărul de lucrători;

- (b) tipuri de debitori, și anume persoane fizice sau juridice;
 - (c) subiecți ai procedurilor, și anume numai întreprinzători sau toate persoanele fizice, când este vorba de remiterea de datorie și dacă dreptul intern prevede această distincție.
- (3) Statele membre alcătuiesc statistici cu ajutorul datelor agregate care sunt menționate la alineatele (1) și (2) pentru anii calendaristici compleți care se încheie la data de 31 decembrie a fiecărui an, începând cu datele culese pentru primul an calendaristic complet care urmează după [*data de începere a aplicării măsurilor de punere în aplicare*]. Aceste statistici i se comunică anual Comisiei, cu ajutorul unui formular standard de comunicare a datelor, până la data de 31 martie a anului calendaristic care urmează anului pentru care s-au cules datele.
- (4) Comisia stabilește formularul de comunicare menționat la alineatul (3) pe calea unor acte de punere în aplicare. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 30 alineatul (2).

Articolul 30

Comitetul

- (1) Comisia este asistată de un comitet. Acesta este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) Dacă se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

TITLUL VI

Dispoziții finale

Articolul 31

Relația cu alte acte

- (1) Prezenta directivă nu aduce atingere următoarelor acte:
- (a) Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare⁸⁰;
 - (b) Directiva 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind contractele de garanție financiară⁸¹; și

⁸⁰ Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare (JO L 166, 11.6.1998, p. 45).

⁸¹ Directiva 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iunie 2012 privind contractele de garanție financiară (JO L 168, 27.6.2012, p. 43).

- (c) Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții⁸².
- (2) Prezenta directivă nu aduce atingere drepturilor lucrătorilor care sunt garantate prin Directivele 98/59/CE, 2001/23/CE, 2002/14/CE, 2008/94/CE și 2009/38/CE.

Articolul 32

Modificarea Directivei 2012/30/UE

La articolul 45 din Directiva 2012/30/UE se adaugă alineatul (4) cu următorul text:

„(4) Statele membre derogă de la articolul 19 alineatul (1), articolul 29, articolul 33, articolul 34, articolul 35, articolul 40 alineatul (1) litera (b), articolul 41 alineatul (1) și articolul 42 în măsura și pe durata în care acest lucru este necesar pentru înstituirea cadrului de restructurare preventivă prevăzut în Directiva ... a Parlamentului European și a Consiliului [privind cadrele de restructurare preventivă și a doua șansă]*.

* Directiva (...) a Parlamentului European și a Consiliului privind cadrele de restructurare preventivă și de a doua șansă (JO ...).”

Articolul 33

Clauză de revizuire

În termen de maximum [*cinci ani de la data de începere a aplicării măsurilor de punere în aplicare*] și, ulterior, o dată la șapte ani, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentei directive, în care precizează, printre altele, dacă ar trebui avute în vedere măsuri suplimentare pentru consolidarea și întărirea cadrului juridic în materie de restructurare, insolvență și a doua șansă.

Articolul 34

Punerea în aplicare

- (1) Statele membre adoptă și publică, în termen de maximum [*doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive*] actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul actelor respective.

Statele membre aplică actele respective după scurgerea a [*doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive*], cu excepția actelor de punere în aplicare a titlului IV, care se aplică după scurgerea a [*trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive*].

⁸² Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1).

Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

- (2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 35

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 36

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*